brezplačni izvod poštnina plačana pri pošti 1106 ljubljana

kinotečnik

2013|2014
maj-junij-julij-avgust

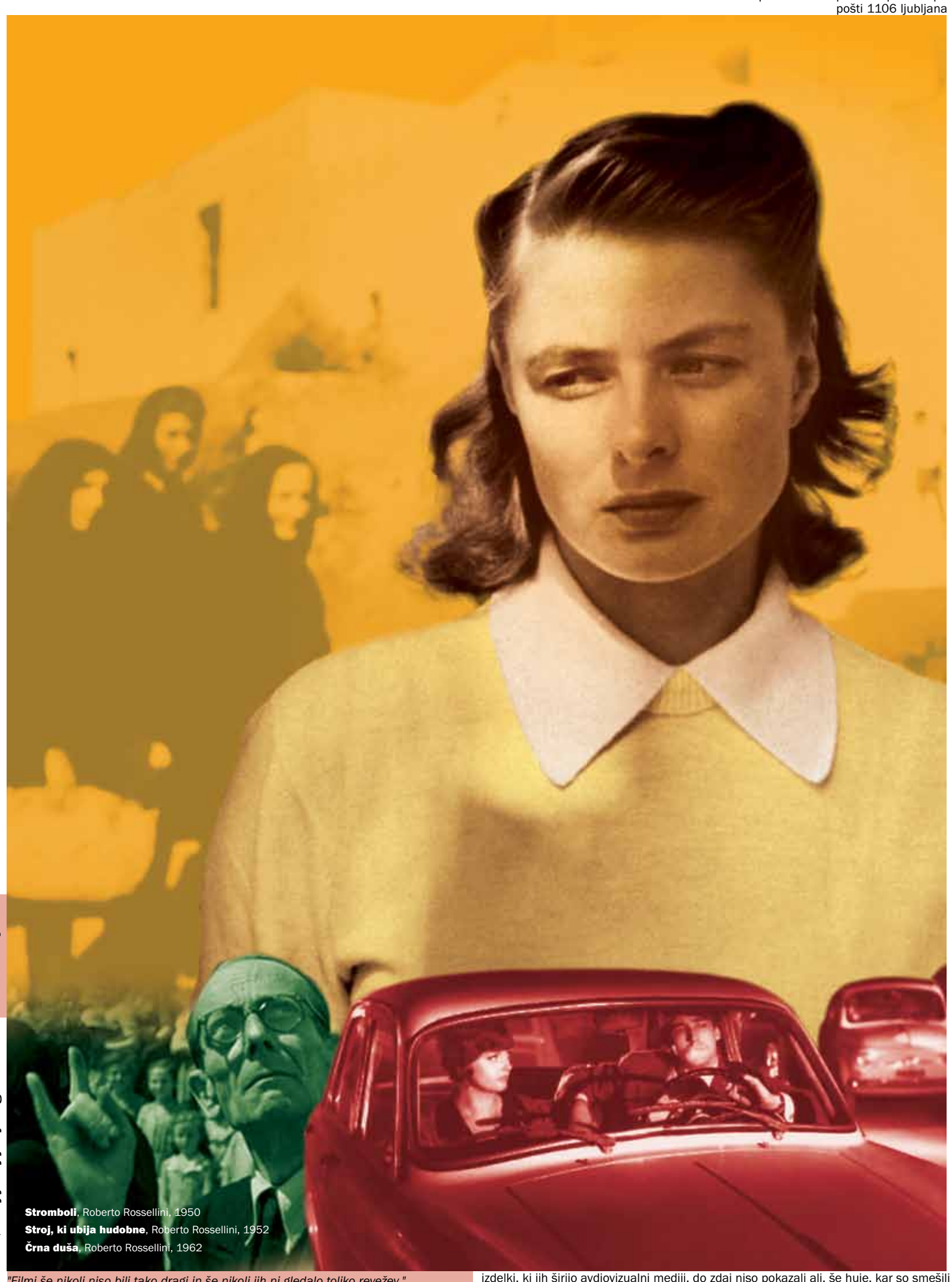

Stromboli, Roberto Rossellini, 1950
Stroj, ki ubija hudobne, Roberto Rossellini, 1952
Črna duša, Roberto Rossellini, 1962

mesečnik Slovenske kinoteke, letnik XIV, številka 9–10, maj-junij-julij-avgust 2014

"Filmi še nikoli niso bili tako dragi in še nikoli jih ni gledalo toliko revežev."
Jean-Louis Comolli

v rimu je leta 1965 roberto rossellini objavil naslednji manifest:
Eden najdramatičnejših vidikov današnje civilizacije je, da je izjemno izboljšanje življenjskih pogojev, ki je bilo posledica znanstvenih in tehničnih dosežkov, povzročilo osupljiv občutek nelagodja in izgubljenosti, namesto da bi prineslo srečo in moralno zdravje: zdi se, kot da je naša civilizacija provizorna in notranje iztirjena.
Vznemirjenost, nasilje, ravnodušje, dolgčas, tesnoba, duhovna lenoba in pasivna vdanost v usodo so pojavi, ki se kažejo na vseh ravneh osebnega in družbenega življenja. Zdi se, da se sodobni človek, vsaj v deželah, ki se imajo za razvite, ne zaveda več sebe in sveta, in sodobna umetnost je glavni pričevalec tega fenomena.
Kakšne zaključke je treba potegniti iz tega? Se je treba odreči naši civilizaciji, ki se ima za razumsko in pozitivno, a ji ne uspe najti ravnovesja? Ne, seveda ne. Je pa treba ukrepati, da bi odpravili vedno večjo zmedo, neuravnovešenost, izgubljenost.
V sodobni umetnosti lahko opažamo pojav, ki nam morda ponuja ključ za razumevanje te izgubljenosti: zdi se, da so književnost, gledališče, poezija itd. spregledali, kaj vse se je zgodilo na svetu, odkar se je v drugi polovici 18. stoletja začel vrtoglav napredek po zaslugi velikih znanstvenih in tehničnih odkritij, ki so spremenila podobo našega sveta in družbe. Prav nobenega dvoma ni: umetniki so ostali ravnodušni do strojev, ki so z nezmotljivo natančnostjo in neverjetno hitrostjo opravljali najzahtevnejša in najtežja dela ter tako človeku namenili novo usodo. Umetniki niso našli navdiha ne v iznajdbi in širjenju novih virov energije ne v človeku, ki je po tisočletjih dela in izčrpavajočih naporov končno ukrotil naravne sile ter vse bolj odmikal čas smrti in povečeval eksistencialno varnost in blaginjo. Lahko kdo našteje pet del s katerega koli področja umetnosti, ki so našla navdih v teh dosežkih?
No, mi nameravamo storiti to, česar ni doslej še nihče drug. Delamo na področju filma in televizije: želimo ustvarjati filme in oddaje, ki bodo človeku pomagali uvideti resnična obzorja njegovega sveta. Na zanimiv način – a obenem znanstveno eksaktno – mu želimo do najmanjših podrobnosti predstaviti vse, kar mu umetnost ali kulturni izdelki, ki jih širijo avdiovizualni mediji, do zdaj niso pokazali ali, še huje, kar so smešili in zasramovali.
Človeku želimo spet predstaviti rdečo nit njegove zgodovine in na dramatičen, komičen, satiričen način prikazati dogodke, boje, nemir in psihologijo ljudi, ki so ustvarjali sodobni svet, pri tem pa si prizadevati za sintezo spektakla, obveščanja in kulture.
Obdobje zadnjih dvesto let, v katerem je nastala in se razvila naša današnja civilizacija, nam ponuja ogromno gradiva, iz katerega lahko črpamo dragocen navdih za dramaturgijo.
Če bomo delali v tej smeri, smo prepričani, da bomo prispevali k razvoju sredstev obveščanja in razširjanja, ki so skupaj s šolstvom nepogrešljivi pri procesu razsvetljevanja, ki bo človeku omogočil, da bo spet našel svojo srečo, saj se bo zavedal pomena svoje odgovornosti in svojega mesta v zgodovini sveta. ■
Roberto Rossellini in **Gianni Amico**, **Adriano Aprà**, **Gian Vittorio Baldi**, **Bernardo Bertolucci**, **Tinto Brass**, **Vittorio Cottafavi** (prevedel Denis Debevec)

"Porezan. Ohripel. Ranjen. A vendarle film, ki se ni umaknil pred nobeno težavo."
Dziga Vertov

2. festival 35-mm filma (edison je že vedel)
Ljubljansko kinotečno sezono bomo med 17. in 21. junijem zaključili z drugo edicijo Festivala 35-mm filma, ki slavi, ohranja in opominja na določen standard in specifiko filmske projekcije, kakršna je zaznamovala prvih 120 let zgodovine filma, danes pa izginja celo iz številnih filmskih arhivov in kinotek po svetu. Če smo s prvo, lansko edicijo Festivala obeležili 50-letnico delovanja kinotečne dvorane na Miklošičevi 28, že druga festivalska izdaja odločno prebija lokalni okvir in se uveljavlja kot izvirna manifestacija v mednarodnem prostoru. Kinoteko bodo namreč v tem času obiskale štiri ugledne sestrske institucije, Francoska kinoteka, newyorški Anthology Film Archives, Avstrijski filmski muzej in italijanski Fuori Orario, vsaka z izjemnim naborom raritet iz svojih arhivov, ki bodo poskrbele, če si izposodimo Rossellinijevo misel, za unikatno "sintezo spektakla, obveščanja in kulture." ■
Jurij Meden, **Koen Van Daele**, **Nil Baskar**

1.5. četrtek

Praznik dela. Kinoteka je zaprta.

2.5. petek

Praznik dela. Kinoteka je zaprta.

3.5. sobota

19.00

Klasiki

Svetla pot (Svetlij put)

Grigorij Aleksandrov, SZ, 1940, 35mm, 1.37, čb, 98', svp

Tatjana Ivanovna Orlova si z marljivim delom v tekstilni tovarni prisluži naziv udarnice in medaljo Leninovega reda. Vendar se Tanjina zgodba o uspehu tu še ne zaključi. Romantično komični stahanovski muzikal sovjetskega prvaka tega žlahtnega žanra.

21.00

Klasiki

Sadovi jeze (The Grapes of Wrath)

John Ford, ZDA, 1940, 35mm, 1.37, čb, 129', svp

Združene države Amerike, obdobje gospodarske krize. Mladi in srboriti Tom Joad (Henry Fonda) se vrne iz zapora in najde kmetijo svojih staršev zapuščeno. Klateški duhovnik, ki ga sreča med ruševinami, mu pojasni, da so velike korporacije v sodelovanju z bankami zaplenile premoženje vseh drobnih posestnikov in jih pognale na cesto. Tom najde svojce na domačiji strica, vendar jih naslednje jutro kapital prežene tudi od tam. Razlaščena, obubožana, razširjena družina se odpravi na dolgo romanje proti Kaliforniji, v medlem upanju na boljšo prihodnost in službe. Med potovanjem skozi debelo črevo kapitalizma se Tom preobrazi v komunista. Zgodnja, ob nastanku kontroverzna in dandanes nič manj aktualna mojstrovina Johna Forda, posneta po istoimenskem romanu Johna Steinbecka.

"Producenti so držali besedo. Posneli so trd, iskren film, v katerem so igralci tako prepričljivi, kot da ne bi šlo za igrani film, pač pa za dokumentarec. Dejansko film odzvanja z grobo, dokumentarno resnico. Nobena udarna poanta ni izostala. Še več, s tem, ko je bila odstranjena vsa deskripcija, je film postal trši od knjige. Zdi se neverjetno, vendar je res." John Steinbeck

"Sinoči sem videl film, ***Sadove jeze****, in hudiča, če sem že kdaj videl boljši film. Pokaže nam preklete bankirje, može, ki so nas prelomili, in prah, ki nas je zadušil, in vse to stori v preprostem jeziku in nam naposled pove, kaj naj ukrenemo. Poglej si* ***Sadove jeze****, tovariš, poglej si ta film in ga ne zamudi. Ti si namreč zvezda tega filma."* Woodie Guthrie

4.5. nedelja

Kinoteka je zaprta.

5.5. ponedeljek

19.00

Večer SFA: Slovenski kratki in animirani film

Kratka himna domovini

Boris Palčič, Slovenija, 1999, 35mm, barvni, 20'

En prišparan tolar

Eka Vogelnik in Borko Radešček, Slovenija, 1999, 35mm, barvni, 5'

Hop, Skip & Jump

Srdjan Vuletić, Slovenija, 2000, 35mm, barvni, 17'

Kako se znebiš Mačota

Marjan Manček in Marta Manček, Slovenija, 2000, 35mm, barvni, 10'

Križišče 2

Miloš Radosavljević in Franci Slak, Slovenija, 2000, 35mm, barvni, 6'

21.00

Večer SFA: 25-letnica slovenskega celovečernega filma

Nekdo drug

Boštjan Vrhovec, Slovenija, 1989, 35mm, 1.37, barvni, 76'

Ljubljano ustrahuje morilec žensk, ki se ga je oprijelo ime Jack Razparač. Damjan Petrič (Marko Mlačnik), bilježer v kinematografu, zagleda na železniški postaji sumljivega moškega, ki je že prej v kinu pritegnil njegovo pozornost. Ko opazi, da domnevni morilec zasleduje neko žensko, se odpravi za njima. V temi parka moški izgine, Damjan, ki skuša opozoriti žensko, pa jo po nerodnosti preplaši in pri prerivanju stakne rano na glavi. Isto noč se v parku zgodi nov umor. Kriminalna drama o domnevnem množičnem morilcu.

Program je pripravil Slovenski filmski arhiv pri Arhivu Republike Slovenije.

6.5. torek

19.00

Retrospektiva: Roberto Rossellini

Bela ladja (La nave bianca)

Roberto Rossellini, Italija, 1941, 35mm, 1.37, čb, 77', svp

Celovečerni prvenec Roberta Rossellinija sodi v njegovo tako imenovano "fašistično obdobje", ki se ga je Rossellini kasneje nerad spominjal in o njem prvič javno spregovoril šele leta 1955. Svojo vlogo v fašistični filmski produkciji je opravičeval z dejstvom, da je bil v času Mussolinijevega vzpona na oblast zgolj naiven, golobrad najstnik, ki mu je isti režim radodarno omogočil vstop v svet filma. Ohlapna filmska zgodba je razdeljena na dva dela: v prvem delu spremljamo vsakdan mornarjev na bojni ladji, ki se spopade z zavezniško mornarico in utrpi hude poškodbe, v drugem delu pa okrevanje ranjenih mornarjev na ladji bolnišnici, ki jo upravljajo nune. Navzlic določenim prav nič subtilnim političnim konotacijam se **Bela ladja** s svojim za tisti čas revolucionarnim križanjem igranega in dokumentarnega dispozitiva v formalnem smislu kaže kot pionirsko in fascinantno delo. Pod odlično opravljeno delo direktorja fotografije je podpisan mladi Mario Bava.

"Če se je neorealizem na najbolj prepričljiv način razkril svetu skozi ***Rim, odprto mesto****, naj presodijo drugi. Jaz vidim rojstvo neorealizma veliko prej: predvsem v nekaterih romansiranih dokumentarcih o vojni, med katerimi je tudi moja* ***Bela ladja****."* Roberto Rossellini

21.00

In memoriam: Alain Resnais

Noč in megla (Nuit et brouillard)

Alain Resnais, Francija, 1955, 35mm, 1.37, čb/barvni, 30', ap, svp

"Naslov je podoben mnogim drugim filmom petdesetih in šestdesetih let, pa vendar je to morda najstrahotnejši dokument o koncentracijskih taboriščih druge svetovne vojne. V spominu mi zvenijo besede sijajnega komentarja Jeana Cayrola, ki jih govori ledeno hladni glas Michela Bouqueta. Glasba Hansa Eislerja predstavlja enega osupljivih dokumentov o glasbi, ki neobremenjena teče v nekakšnem vzporednem toku: druži se s strahotami dokumentov na povsem nov, vznemirljiv in sijajen način kontrapunkta, vendar ne poudarja dramatičnosti prizorov, ki jih pred gledalca siplje dokumentarec Alaina Resnaisa." Matjaž Klopčič

Hirošima, ljubezen moja (Hiroshima mon amour)

Alain Resnais, Francija/Japonska, 1959, 35mm, 1.37, čb, 90', ap, svp

Večna klasika na temo spomina in pozabe, posneta po scenariju Marguerite Duras. Francoska igralka (Emmanuelle Riva) po drugi svetovni vojni v Hirošimi snema protivojni film. Zaplete se v strastno afero s poročenim japonskim arhitektom (Eiji Okada). Pripovedujeta si zgodbe.

"Na prehodu šestdesetih let je bil Resnais več kot cineast: bil je seizmograf. Zgodila se mu je ta strašna stvar, da je ujel temeljni dogodek sodobnega časa: ko je bilo tako v filmski umetnosti kot drugje treba računati z enim likom več – s človeško vrsto. A ta lik je bil pravkar negiran (koncentracijska taborišča), atomiziran (bomba) in ponižan (mučenje) in tradicionalni film tega ni bil sposoben 'prikazati'. Treba je bilo najti formo. To je storil Resnais." Serge Daney

*"****Hirošima, ljubezen moja*** *= Faulkner + Stravinsky."* Jean-Luc Godard

7.5. sreda

19.00

Retrospektiva: Roberto Rossellini

Pilot se vrača (Un pilota ritorna)

Roberto Rossellini, Italija, 1942, 35mm, 1.37, čb, 87', svp

Rossellinijev drugi celovečerec je še vedno čvrsto zasidran v avtorjevo "fašistično obdobje", obenem pa spet naznanja določen izrazito samosvoj način snemanja filmov, ki bo zelo kmalu svetovno zaslovel pod nazivom neorealizem. Izvirno zgodbo o italijanskem pilotu, ki ga nad Grčijo sestrelijo, nato pa se v britanskem taborišču za vojne ujetnike zaljubi in skuša pobegniti, sta Rosselliniju med drugim pomagala pisati Michelangelo Antonioni in Mussolinijev sin Vittore.

21.00

In memoriam: Alain Resnais

Lani v Marienbadu (L'année dernière à Marienbad)

Alain Resnais, Francija/Italija, 1961, 35mm, 2.35, čb, 94', ap, svp

V razkošnem baročnem hotelu se srečujejo, izgubljajo, prepletajo in zapletajo trije ljudje, dva moška in ženska. Prepletata in zapletata se tudi čas in prostor, preteklost in prihodnost, sanje in fantazija, oprijemljiva je samo negotova, porozna, romantična narava spomina. Definitivno, prelomno, kultno delo francoskega novega vala, ki vse do danes ni izgubilo niti trohice svojega modernističnega šarma in skrivnostne dvoumnosti. Izvirni scenarij je napisal Alain Robbe-Grillet.

8.5. četrtek

19.00

Retrospektiva: Roberto Rossellini

Človek s križem (L'uomo dalla croce)

Roberto Rossellini, Italija, 1943, 35mm, 1.37, čb, 88', svp

Še ena fascinantna rariteta iz fašističnega obdobja, v kateri Rossellini politično propagando pomeša s religiozno. Zgodba se vrti okrog dobrohotnega fašističnega vojaškega kaplana na ruski fronti, ki se pusti ujeti Sovjetom, saj noče zapustiti nemobilnega ranjenca iz njune čete, ki ji je zaukazan hiter umik. Sovjeti kaplana najprej ozmerjajo z nekromantom, naposled pa eden za drugim podležejo njegovi neomajni veri v boga in se pustijo krstiti. Film je posvečen vsem (ne samo italijanskim) padlim vojakom v tako imenovani "sveti vojni proti brezbožnežem", kot je fašistična propaganda doma označevala rusko fronto.

21.00

In memoriam: Alain Resnais

Muriel ali čas vrnitve (Muriel ou Le temps d'un retour)

Alain Resnais, Francija/Italija, 1963, 35mm, 1.66, barvni, 115', ap, svp

Naslovna Muriel je alžirska deklica, ki so jo francoski okupacijski vojaki mučili v Alžiriji, zdaj pa, nevidna in vseprisotna, nažira vest nekdanjega vojaka Bernarda in spokojni vsakdan majhnega francoskega obalnega mesteca. Eden prvih francoskih filmov na temo alžirske osamosvojitvene vojne, ki je v Franciji dolgo časa veljala za tabu, obenem tudi tipično resnaisovska, modernistična dekonstrukcija klasične narativne forme.

*"****Muriel*** *predstavlja začetek filmske dodekafonije, Resnais pa je Schoenberg te komorne drame."* Henri Langlois

9.5. petek

19.00

Retrospektiva: Roberto Rossellini

Želja (Desiderio)

Roberto Rossellini, Marcello Pagliero, 1943–1946, 35mm, 1.37, čb, 73', svp

Četrti celovečerec Roberta Rossellinija, ki ga je avtor leta 1943 zavoljo vojnega stanja pustil nedokončanega, nato pa ga je tri leta kasneje zaključil Marcello Pagliero. Čeprav posnet v času fašizma, se film povsem odreče političnim aluzijam na svoj čas. Gre za preprosto, realistično, tragično melodramo o nekdanji prostitutki, ki se iz velemesta Rima vrne v rodno mestece in skuša tam zaživeti novo življenje, vendar ji opravljivi jeziki nenehno mečejo polena pod noge.

21.00

In memoriam: Vera Chytilová

Marjetice (Sedmikrasky)

Vera Chytilová, Češka, 1966, 35mm, 1.37, barvni, 74', svp

Brhki mladenki, Marija številka ena in Marija številka dve, se utapljata v svetu svojih fantazij, iskanju smisla življenja in naposled še v potoku. Nadrealističen, popolnoma odštekan manifest češkega novega vala.

10.5. sobota

19.00

Klasiki

Chungking ekspres (Chung Hing sam lam)

Wong Kar-wai, Hong Kong, 1994, 35mm, 1.85, barvni, 102', sp

Eksplozivno, impresivno, impresionistično posvetilo filmu noir, umeščeno v neonsko hongkonško noč: tu je mladi, naivni, entuziastični policist, ki ga je ravnokar zapustila punca, zdaj pa se melanholično baše z ananasovim kompotom; tu je fatalka, ubežna prekupčevalka s heroinom, ki skuša dočakati naslednji dan; tu je evforična prodajalka v lokalu s hitro hrano, ki sanjari o Kaliforniji, in tu je še en mladi policist, tudi ta brez punce, ki skuša priti na zmenek z evforično prodajalko. Zgodnja mojstrovina danes proslavljenega kitajskega avtorja, znanega po svoji pikolovski obsedenosti s formo, zlasti barvami.

21.00

Klasiki

Alphaville (Alphaville, une étrange aventure de Lemmy Caution)

Jean-Luc Godard, Francija, 1965, 35mm, 1.37, čb, 100', ap

Zasebni detektiv Lemmy Caution (Eddie Constantine) prispe v Alphaville, futuristično mesto na drugem planetu, ki ga nadzoruje tiranski računalnik Alpha 60. Detektivov ameriški značaj je v nasprotju z mestnimi zakoni, ki prepovedujejo ljubezen in izražanje mnenj. Zaljubi se v lepo, vendar čustveno otopelo dekle (Anna Karina) in z njo poskuša pobegniti iz mesta. Godardovsko razigrana zmes znanstvene fantastike, filma noir in usodne romance.

11.5. nedelja

Kinoteka je zaprta.

12.5. ponedeljek

19.00

Večer SFA: Slovenski kratki igrani in animirani film

Se©kret

Vinci Vogue Anžlovar, Slovenija, 2000, 35mm, barvni, 16'

Piščalka

Naško Križnar, Slovenija, 2001, 35mm, barvni, 20'

Lesi se vrača

Jan Zakonjšek, Slovenija, 2000, 35mm, barvni, 24'

21.00

Večer SFA: 25-letnica slovenskega celovečernega filma

Veter v mreži

Filip Robar-Dorin, Slovenija, 1989, 35mm, 1.66, barvni, 109'

Danijel Bohorič (Milan Štefe) po daljšem času spet obišče Novo mesto, v katerem je preživljal dijaška leta. Dolenjski visokošolci ga kot priznanega pesnika modernega izraza povabijo, naj se udeleži prireditev in nastopov v Novem mestu, ki postanejo kasneje znani kot novomeška pomlad. Skladatelj Marij Kogoj, slikar Božidar Jakac in drugi umetniki prvič nastopijo skupaj v javnosti. Poema o avantgardnem umetniškem gibanju.

Program je pripravil Slovenski filmski arhiv pri Arhivu Republike Slovenije.

13.5. torek

19.00

Retrospektiva: Roberto Rossellini

Rim, odprto mesto (Roma, città aperta)

Roberto Rossellini, Italija, 1945, 35mm, 1.37, čb, 100', svp

Prva velika Rossellinijeva mojstrovina, ki avtorjevo ime hipoma ponese v svet, se dogaja v Rimu med nemško okupacijo. Je živa in dramatična podoba življenja preprostih ljudi v tistih težkih letih italijanske zgodovine: pomanjkanje, črna borza, policijska ura, zverinstvo okupatorjev in vztrajnost domoljubov, ki ne dajo miru nacistom. Na ozadju te dokumentarne freske se prepleteta tragični usodi kljubovalne ženske (veličastna Anna Magnani) in uporniškega duhovnika (Aldo Fabrizi), ki predstavljata zdravo

tkivo takrat ponižane in demoralizirane italijanske družbe. *"V mojih filmih je veliko avtobiografskega.* ***Rim, odprto mesto****, je film 'strahu': strahu vseh, predvsem pa mojega. Tudi jaz sem se moral skrivati, tudi jaz sem bežal, tudi jaz sem imel prijatelje, ki so jih ujeli ali ubili. Pravi strah: s štiriintridesetimi kilogrami manj, morda zaradi lakote, morda zaradi terorja, ki sem ga opisal v* ***Odprtem mestu****."*
Roberto Rossellini

21.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Ljubljana je ljubljena
Matjaž Klopčič, Slovenija, 2005, 35mm, 1.85, barvni, 110'
Delno avtobiografski film, posvečen stoti obletnici slovenskega filma, šestdeseti obletnici osvoboditve Ljubljane in pisatelju Rudiju Šeligu, je pripoved o mračnem odraščanju v Ljubljani med drugo svetovno vojno. Oton (Kristjan Guček), mlad fant, opazuje razvoj rodnega mesta od atentata kralja Aleksandra leta 1934, prek italijanske in nemške okupacije, do prihoda komunizma. Zgodovinsko dogajanje se prepleta z zgodbami številnih ljudi, med drugim Otonove prve ljubezni Marjane (Iva Krajnc), italijanskega oficirja Giorgia (Igor Samobor) in prostitutke Anite (Nataša Barbara Gračner), glavne atrakcije nočnega lokala Vice, kjer se vojaki mešajo z ljubljanskimi prebivalci in skušajo skupaj pozabiti na grozote vojne.

14.5. sreda

19.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Dolina miru
France Štiglic, Slovenija, 1956, 35mm, 1.37, čb, 88'
Po ameriškem bombardiranju nekega slovenskega mesta med drugo svetovno vojno deček Marko in deklica Lotti, ki je nemškega rodu, ostaneta brez staršev. V sirotišnici začne mala Lotti pripovedovati Marku o neki dolini, za katero je slišala od babice, "dolini miru", opis te doline pa dečka spomni na kmetijo njegovega strica. Skleneta poiskati to dolino in zbežita iz sirotišnice. Zunaj mesta, na deželi, ju odkrijejo nemški vojaki, oficir ukaže, naj otroka ujamejo, medtem pa nemško kolono napadeta ameriški letali, iz katerih izskočita padalca. Eden od njiju, Jim (John Kitzmiller), najprej ustreli nemška vojaka, ki iščeta otroka, zasliši jok in najde otroka sredi deroče vode. Jim sklene pospremiti otroka v njuno "dolino miru". Poetična vojna drama.

21.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Paisà
Roberto Rossellini, Italija, 1946, 35mm, 1.37, čb, 124', svp

Druga velika Rossellinijeva mojstrovina opisuje različne vidike življenja v Italiji za časa prodora zaveznikov, s posebnim ozirom na odnose med domačim prebivalstvom in ameriškimi vojaki, od prvih izkrcavanj na obali Sicilije do zmagoslavnega pohoda proti severu in partizanskega boja, ki doseže vrhunec z osvoboditvijo dežele. Ena največjih klasik neorealizma je sestavljena iz šestih epizod, med seboj povezanih z dokumentarnimi odlomki o vojni v Italiji.
"Nekdo je dejal, da je zadnja epizoda najlepša: tista z ustjem Pada, z vodo, s trsjem. In čudili so se, da sem tako dobro doumel tisti predel Italije. Toda v teh krajih sem prebil mnoga leta svojega otroštva. Moja mati je bila iz njih. Tja sem hodil lovit in ribarit." Roberto Rossellini
"Zgodovinski pomen Rossellinijevega filma ***Paisà*** *upravičeno primerjajo s pomenom nekaterih klasičnih filmskih mojstrovin. Georges Sadoul ga je brez zadržkov postavil ob bok* ***Nosferatuju****,* ***Nibelungom*** *in* ***Pohlepu****. Tej pohvali se tudi sam v celoti pridružujem, pa čeprav se navezava na nemški ekspresionizem seveda nanaša samo na njegovo veličino in ne na globljo naravo njegove estetike. Veliko ustrezneje bi bilo spomniti na prihod* ***Oklepnice Potemkin*** *leta 1925."*
André Bazin

15.5. četrtek

18.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Stroj, ki ubija hudobne (La macchina ammazzacattivi)
Roberto Rossellini, Italija, 1952, 35mm, 1.37, čb, 83', svp

Majhno, starodavno mestece na globokem jugu Italije s procesijo obhaja praznik lokalnega svetnika. Fotograf Celestino bi rad napravil nekaj posnetkov, toda redar Agostino mu to na grob način prepreči. Ponoči na Celestinova vrata potrka ostarel popotnik. Prosi ga za gostoljubje in ga vpraša, zakaj se je redar tako obnašal do njega. Fotograf mu pove, da je redar nadutež, ki zlorablja uniformo, ki jo nosi. *"Hudobne je treba uničiti"*, pravi popotnik in vpraša, če lahko dobi redarjevo fotografijo. Celestino mu jo izroči in starec mu naroči, naj fotografira fotografijo. Celestino se loti dela, zasliši krik z ulice, steče ven in najde Agostinovo truplo. Prestrašen se vrne v hišo, da bi poiskal starca, toda ta je izginil. Celestino naredi poskus na nekem oslu in tudi tokrat žrtev umre. Fotograf se odloči, da bo s svojim aparatom uničil vse zlobneže v vasi. Toda med pravičnim in krivičnim ni natančne meje in nekega dne se Celestino zave strašne odgovornosti, ki jo je prevzel, ko se je postavil v vlogo sodnika in izvrševalca pravice. Povsem unikatna mešanica komedije zmešnjav, neorealistične drame in religiozne pravljice.
"V ***Stroju, ki ubija hudobne*** *so moja romanja po obali Amalfija: kraji, kjer sem se počutil dobro in ki jih imam rad, kjer so ubogi vragi, ki mislijo, da so videli pekel; kjer mi je nekdo nekega dne dejal: 'Da, srečal sem ga, volkodlaka. Sinoči sem ga povozil z biciklom'. To so norci, pijani od sonca. A znajo živeti, ohrabreni z močjo, ki jo imamo le redki od nas: z močjo domišljije."* Roberto Rossellini

20.00
Spremembe socialne države med teorijo in vsakdanjim življenjem
Za boljši jutri (Make Way For Tomorrow)
Leo McCarey, ZDA, 1937, 35mm, 1.37, čb, 94', svp

Starejša zakonca, Lucy (Beulah Bondi) in Barkley (Victor Moore), zaradi finančnih težav izgubita hišo in se zatečeta po pomoč k svojim petim odraslim, že davno odseljenim otrokom. Vendar otroci ne skrivajo, da so jim starši bolj kot kaj drugega v nadlego. Ostareli par se poda na poslednji skupni sprehod po mestu, kjer sta preživela poročno potovanje, tam pa ju vrsta neznancev vendarle sprejme z naklonjenostjo in toplino. Mojstrovina na temo ljubezni, staranja in ekonomske krize.
Posebna projekcija ob izidu treh novosti Založbe Sophia – Vesna Leskošek et al., Revščina zaposlenih*, Michael Heinrich,* Kritika politične ekonomije*, in Dick Bryan in Michael Rafferty,* Kapitalizem z derivati*. Projekciji bo sledila okrogla miza o aktualnih družbenih tematikah: Spremembe socialne države med teorijo in vsakdanjim življenjem. Sociolog in član uredniškega odbora Založbe Sophia Marko Kržan se bo pogovarjal s soavtoricama knjige* Revščina zaposlenih*, sociologinjo in raziskovalko Majo Breznik in profesorico na Fakulteti za socialno delo Vesno Leskošek; z ekonomistom in filozofom in avtorjem spremne besede v knjigi* Kapitalizem z derivati *Brankom Bembičem; in s sociologom in članom uredniškega odbora Založbe Sophia Primožem Krašovcem.*
Vstop prost.

16.5. petek

19.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Pod udarom zakona (Down by Law)
Jim Jarmusch, ZDA, 1986, 35mm, 1.66, čb, 107', sp
Trije čudaki – zapit radijski napovedovalec (Tom Waits), nepomemben zvodnik (John Lurie) in izgubljen priseljenec iz Italije (Roberto Benigni) – se znajdejo v isti zaporniški celici. Kako jim uspe pobegniti, ni jasno niti Jarmuschu. Blodijo po močvirjih Lousiane in si vsak po svoje predstavljajo svobodo. Instanten kult.

21.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Kje je svoboda? (Dov'è la libertà...?)
Roberto Rossellini, Italija, 1952, 35mm, 1.37, čb, 93', svp

Vročekrvni in naivni Salvatore (Totò) je prebil petindvajset let v ječi, ker je v mladosti prerezal vrat nekemu gizdalinu, ki je dvoril njegovi ženi. Vsa ta leta je izpopolnjeval sijajen načrt pobega, ko pa ga skuša uresničiti, ga prav na ta dan zavoljo lepega obnašanja predčasno izpustijo iz zapora. Na prostosti ugotovi, da se je njegov ljubi, rodni Rim popolnoma spremenil, poln je zlobe, spletk, nizkotnosti in pehanja za hitrim denarjem. Nesrečni Salvatore se spomni svojega sijajnega načrta pobega in se odloči, da ga bo izpeljal v obratni smeri. Za svoj čas preroška in tudi precej radikalna komedija velja med številnimi oboževalci Rossellinija za avtorjevo najboljše delo.

17.5. sobota

19.00
Klasiki
Tropski vihar (Tropic Thunder)
Ben Stiller, ZDA/VB/Nemčija, 2008, 35mm, 2.35, barvni, 107', sp
Hollywoodska filmska ekipa globoko v pragozdu jugovzhodne Azije snema vojni spektakel, ko jih nenadoma naskoči do zob oborožena tolpa lokalnih preprodajalcev mamil. Misleč, da se še vedno nahajajo sredi snemanja filma, se jim zvezdniška ekipa razvajenih idiotov pogumno upre. Ob nastanku pretežno močno podcenjena, anarhična parodija raznih hollywoodskih apokalips in ostalih poskusov osmišljanja ameriške okupatorske vloge v tropih "tretjega sveta".

21.00
Klasiki
Tropska bolezen (Sud pralad)
Apichatpong Weerasethakul, Tajska/Francija/Nemčija/Italija, 2004, 35mm, 1.85, barvni, 118', sp

Film se poetično ukvarja z obstojem paralelnih svetov, duha-mesa, civilizacije-džungle, in se razcepi na enakovredna dela: prvi prikazuje zgodbo srečne ljubezni med mladim vojakom in vaškim fantom, drugi se začne z zatemnitvijo, izginotjem fanta in strašljivo ljudsko pripovedko o duhu vrača, ki prihaja ujet v telesu tigra v vas pobirat krvni davek. Vojak v džungli vročično išče svojo izgubljeno ljubezen. Velika nagrada žirije v Cannesu 2004.

18.5. nedelja

Kinoteka je zaprta.

19.5. ponedeljek

19.00
Večer SFA: Kratki filmi po izboru Ivana Nedoha
Filmski obzornik september 1946
Dušan Povh (redaktor), Slovenija, 1946, 35mm, čb, 15'
Stari most
Vlado Škafar, Slovenija, 1998, 35mm, barvni, 11'
Fantastična balada
Boštjan Hladnik, Slovenija, 1957, 35mm, barvni, 11'
Sonce, vsesplošno sonce
Karpo Godina, Slovenija, 1968, 35mm, čb, 14'
Nocturno
Vasko Pregelj, Slovenija, 1975, 35mm, barvni, 8'
Romanca ali anatomija sanj
Vasko Pregelj, Slovenija, 1982, 35mm, barvni, 9'

21.00
Večer SFA: Celovečerni film po izboru Ivana Nedoha
Felix
Božo Šprajc, Slovenija, 1996, 35mm, 1.66, barvni, 87'
Dan po razglasitvi slovenske samostojnosti pripadniki Teritorialne obrambe zaradi zaostritve varnostnih razmer kolono vozil preusmerijo z magistralne ceste na osamljeno pot prek kraške planote. Toda to pot so nekje že blokirali pripadniki Jugoslovanske ljudske armade, ki vozilom ne dovolijo naprej, ko pa se prevrne zadnje vozilo, cisterna, je zaprta tudi pot nazaj. V koloni, ukleščeni med dvema vojskama, je pisana druščina, ki se na vsiljeno situacijo različno odziva. Drama o skupini ljudi, ujeti med dva ognja desetdnevne vojne.
Program je pripravil Slovenski filmski arhiv pri Arhivu Republike Slovenija.

20.5. torek

19.00
Klasiki
Igra solz (The Crying Game)
Neil Jordan, VB/Japonska, 1992, 35mm, 2.35, barvni, 112', sp
Irska republikanska armada ugrabi britanskega vojaka Jodyja (Forrest Whitaker), ki se v ujetništvu spoprijatelji z ječarjem Fergusom (Stephen Rea). Pred smrtjo Jody prepriča Fergusa, naj v Londonu poišče njegovo punco in ji pove, da jo je imel rad. Ker Fergusa preganja občutek krivde, to tudi stori, vendar se v dekle kmalu zaljubi še sam. Kulten psihološki triler na temo identitete in pripadnosti.
V sodelovanju s Filozofsko fakulteto UL in sejmom akademske knjige Liber.ac 2014.

21.15
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Strah (La paura)
Roberto Rossellini, Italija/ZRN, 1954, 35mm, 1.37, čb, 81', svp

Zgodba o Irene (Ingrid Bergman), ženi bogatega nemškega profesorja, ki brez pravega navdušenja vzdržuje tako zakonsko kot tudi zunajzakonsko zvezo. Nekega dne jo na ulici ustavi ženska, ljubosumna nekdanja ljubica Ireninega ljubimca, in zagrozi, da bo o aferi obvestila Ireninega moža, če ji Irene ne plača podkupnine. Irene ji ustreže, vendar se ženska vrača in terja vedno več denarja. Irene popade strah, celo panika, ko se izkaže, da je spletka mnogo bolj zapletena in nemoralna, kot je kazalo na začetku. Po zgodbi Stefana Zweiga posneta in za Rossellinija netipična mešanica izrazito psihološke drame in estetike nemškega ekspresionizma.

21.5. sreda

17.00
Kino-katedra za pedagoge: Dogma 95
Praznovanje (Festen)
Thomas Vinterberg, Danska, 1998, 35mm, 1.37, barvni, 105', sp
Oče številčne in dobro situirane družine praznuje 60-letnico in v ta namen na odročnem posestvu organizira praznovanje, na katerega je vabljeno vse sorodstvo. Vse se odvija po pričakovanjih, dokler najstarejši sin v slavnostnem nagovoru ne razgali temačnih družinskih skrivnosti. Prvi projekt danske Dogme 95. Velika nagrada žirije v Cannesu 1998.
Projekcijo bo uvedlo predavanje Andreja Špraha. Vstop prost.

21.00
Klasiki
Ponudba (The Proposition)
John Hillcoat, Avstralija/VB, 2005, 35mm, 2.35, barvni, 104', sp
Avstralska divjina, devetnajsto stoletje. Lokalni šerif, kapitan Stanley (Ray Winstone), v strelskem obračunu zajame zloglasna brata Burns, Charlieja (Guy Pearce) in mladoletnega Mikea (Richard Wilson). Stanley Charlieju ponudi kupčijo: če v štirinajstih dneh ne izsledi in roki pravice ne preda najstarejšega brata Burns, psihotičnega Arthurja (Danny Huston), bo Mike končal na vešalih. Charlie se poda na odisejado prek surove avstralske pušče, razcepljen med zvestobo starejšemu bratu in ljubezen do mlajšega. Brutalen vestern bibličnih razsežnosti, posnet po izvirnem scenariju Nicka Cavea, ki je za film prispeval tudi glasbo.
V sodelovanju s Filozofsko fakulteto UL in sejmom akademske knjige Liber.ac 2014.

22.5. četrtek

19.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Indija (India: Matri Bhumi)
Roberto Rossellini, Italija/Francija, 1958, 35mm, 1.37, barvni, 90', svp

Prelomno delo Roberta Rossellinija o neki drugi civilizaciji morda na najbolj nazoren način uteleša znamenito Godardovo maksimo, da vsi najboljši dokumentarni filmi težijo k fikciji, vsi najboljši igrani filmi pa k dokumentarcu. **Indija** je hkrati "čisti" dokument in "čista" fikcija, predvsem pa "čista" demonstracija znamenitega rossellinijevskega humanizma, ki se na suveren način lahko manifestira tako v ruševinah Rima kot tudi v bengalskem pragozdu.
"Med filmom-resnico in mojimi dokumentarci je ogromna razlika. ***Indija*** *je opredelitev. Je poskus biti čim bolj pošten, a z zelo jasnim stališčem. Ali vsaj, če že gre za stališče, z zelo določeno ljubeznijo. Skratka, nobene indiferentnosti. Lahko čutim, da me stvari privlačijo, da me odbijajo, a ne morem reči: ni me zraven. To je nemogoče. Ne sprejemam načela filma-intervjuja. Mislim, da je lahko zelo zanimiv za nekoga, ki hoče zbrati znanstveno dokumentacijo. Ne sprejemam ga od trenutka, ko sem se odločil za umetnost. Če hočeš ustvariti umetniško delo, moraš spoštovati pravila. Če se nekdo ukvarja s kolesarstvom, mora znati voziti kolo."*
Roberto Rossellini
*"****Indija*** *nasprotuje običajni ideji filma: podoba je tukaj zgolj dopolnilo ideji, ki je porodila taisto podobo.* ***Indija*** *je film absolutne logike, bolj sokratovske od samega Sokrata. Vsaka podoba ni lepa zato, ker bi bila lepa sama po sebi, marveč zato, ker predstavlja razkošje resnice, in zato, ker Rossellini že začne z resnico. Rossellini je šel že naprej od točke, do katere bodo drugi režiserji morda dospeli čez kakšnih dvajset let."* Jean-Luc Godard

21.00
Klasiki
Rdeči čeveljci (The Red Shoes)
Michael Powell, Emeric Pressburger, VB, 1948, 35mm, 1.37, barvni, 133', svp

Mlada, neuveljavljena, pa zato nadvse nadarjena balerina Victoria Page (Moira Shearer) se pridruži znamenitemu baletnemu ansamblu, kjer si kmalu izbori glavno vlogo

v novi baletni predstavi *Rdeči čeveljci*, zasnovani po istoimenski pripovedki Hansa Christiana Andersena. Idilično zgodbo o uspehu zagreni in naposled usodno popači dilema med romantično ljubeznijo in trdim kariernim delom. Victoria se namreč na vso moč zaljubi v briljantnega mladega skladatelja Juliana Crasterja (Marius Goring), avtorja glasbe za baletno predstavo, kar pa nikakor ni po godu ravnatelju baletne skupine Borisu Lermontovu (Anton Walbrook), ki je obsedeno prepričan, da je življenje majhna cena, ki jo je potrebno plačati za umetnost. Ultimativna tragedija in obenem eden najlepših filmov vseh časov.
V sodelovanju s Filozofsko fakulteto UL in sejmom akademske knjige Liber.ac 2014.

23.5. petek

19.00
Klasiki
Praznični dan (Jour de fête)
Jacques Tati, Francija, 1948, 35mm, 1.37, barvni, 84', sp
Zaspano francosko mestece se pripravlja na praznični dan. Nerodni, a iznajdljivi poštar pomaga pri pripravah, njegovo pravo delo pa čaka. Po ogledu filma o učinkovitosti ameriških poštarjev v sejemskem kinu, ga vaščani spodbodejo, da bi se pri ameriških kolegih lahko zgledoval. Odloči se postati najhitrejši poštar na svetu.
"Vsak Tatijev film obenem zaznamuje: [a] trenutek v ustvarjanju Jacquesa Tatija; [b] trenutek v zgodovini francoske družbe in francoske kinematografije; [c] trenutek v zgodovini filma." Serge Daney

21.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Evropa 51 (Europa '51)
Roberto Rossellini, Italija, 1952, 35mm, 1.37, čb, 110', svp

Mlada in lahkomiselna bogatašinja (Ingrid Bergman) nekega večera izgubi edinega sina: deček naredi samomor, potem ko ga mati pošlje spat, da bi se lahko v miru posvetila svojemu družabnemu življenju. Moralni šok je tako močan, da ubogo žensko pahne v krizo vesti. Sprva, po nasvetu bratranca, ki je intelektualec in komunist, išče rešitev v humanitarnem delovanju. Toda zlagoma dobi občutek, da je to le vmesna stopnja, ki jo mora preseči na poti do intimnega mističnega življenja, posvečenega dobroti onkraj kategorij politike in celo družbene ali verske morale. Tako se znajde ob neki prostitutki, ki jo neguje do smrti, nato nekemu mlademu kriminalcu pomaga pri begu. Njena dejanja povzročijo škandal, in celo njen mož, ki jo vse manj razume, raje vidi, da jo zaprejo v "sanatorij". Pri tem ga podpira vsa družina, ki je vznemirjena zaradi njene blaznosti.
*"Svet se deli na dva dela: na tiste, ki hočejo ubiti domišljijo, in tiste, ki jo hočejo rešiti; na tiste, ki hočejo živeti, in tiste, ki hočejo umreti. Tega problema sem se lotil v filmu **Evropa 51**. Rekel sem, če pozabimo na drugo nagnjenje, na domišljijo, skušamo v sebi ubiti vsakršen občutek človečnosti, ustvariti človeka-robota, ki naj bi mislil na en sam način in težil h konkretnemu. Tako nečloveško stremljenje sem odkrito, silovito obtožil v **Evropi 51**. Odkrito sem hotel povedati svoje mnenje, v svojem interesu in interesu svojih otrok. To je bil cilj, ki sem ga hotel doseči v tem filmu."* Roberto Rossellini

24.5. sobota

19.00
Predvolilna evropska klasika
Moloh (Molokh)
Aleksandr Sokurov, Rusija/Nemčija/Japonska/Italija/Francija, 1999, 35mm, 1.66, barvni, 108', sp

Pomlad leta 1942. Adolf Hitler pride s številnim spremstvom za štiriindvajset ur na dopust v zloveščo graščino v bavarskih Alpah. Vsem navzočim je zaukazano, da politike med njegovim obiskom ne smejo niti omeniti. Eva Braun, edino bitje, ki si drzne oporekati diktatorju, se veseli prihoda svojega ljubčka Adija, toda ko ta v spremstvu Goebbelsa stopi v grad, ni deležna nikakršnega romantičnega nagovora ali objema. Hitler jo sprejme enako kot druge. Vizualno impresivna freska o stiski ženske, ujete v zapletena protislovja človeka, ki mu je pojem človeške intime povsem tuj.

21.00
Predvolilna evropska klasika
Evropa (Europa)
Lars von Trier, Danska/Švedska/Francija/Nemčija/Švica, 1991, 35mm, 2.35, čb/barvni, 112', sp
Američan nemškega porekla (Jean-Marc Barr) takoj po drugi svetovni vojni prispe v okupirano Nemčijo. Stric (Ernst-Hugo Järegård) mu priskrbi službo ščipalca kart na nočnem vlaku. Po opustošeni deželi še vedno razsajajo ostanki nacističnih sil, ki jih zavezniki neusmiljeno preganjajo in iztrebljajo. V vrtincu spletk bi mladenič rad ostal nevtralen, vendar ga sveža zaljubljenost postavi pred težke odločitve. Metafizična pravljica o starem kontinentu.

25.5. nedelja

Kinoteka je zaprta.

26.5. ponedeljek

19.00
Večer SFA: Slovenski plesni igrani film
Kaj boš počel, ko prideš ven od tu?
Sašo Podgoršek, Slovenija, 2003, 35mm, barvni, 53'
Film večkrat nagrajenega ustvarjalnega tandema Kovač - Podgoršek je kompleksna pokrajina improviziranih situacij, potopljenih v brezčasnost mreže rudniških rovov, prepredenih pod Trbovljami. Realistični imaginarij tega postsocialističnega mesta, za katerega se zdi, da še danes obstaja nekako zunaj časa, je v ekipi priznanih plesnih in filmskih ustvarjalcev sprožil impulz intimnega pogleda vase. V prostovoljno izbrano zaprto situacijo, obdano s toploto in vlažnostjo temnega podzemeljskega sveta, zareže sedem teles protagonistov, ki v fizičnem naporu in ludističnih prebliskih naseljujejo in kreirajo poetično, med Tarkovskim in Beckettom pozvanjajoče razpoloženje filma.

21.00
Večer SFA: 20-letnica slovenskega celovečernega filma
Halgato
Andrej Mlakar, Slovenija, 1994, 35mm, 1.66, barvni, 105'

V romsko naselje se zateče ranjeni Mariška (Vlado Kreslin) in pove, da je ubil "žandarja"; zvečer ob tabornem ognju svojega malega sina krsti za Halgata in mu podari belo violino. Mariškova žena Tereza (Mirjam Korbar) je ostala brez moža in jo v romski skupnosti dajo snubcu Bumbašu (Jože Kramberger). Ta s svojim sinom Pištijem in Halgatom potuje po deželi in brusi nože, zasluženi denar pa sproti zapije. Poetična romska pripoved o ljubezni in maščevanju, posneta po romanu *Namesto koga roža cveti* Ferija Lainščka.
Program je pripravil Slovenski filmski arhiv pri Arhivu Republike Slovenije.

27.5. torek

18.30
Retrospektiva: Roberto Rossellini
General Rovere (Il generale Della Rovere)
Roberto Rossellini, Italija/Francija, 1959, 35mm, 1.66, čb, 130', svp

Film, posnet po istoimenski povesti Indra Montanellija, pripoveduje zgodbo malega, brezobzirnega, sebičnega goljufa Bertoneja (sijajno ga odigra Vittorio de Sica), ki ga Nemci med drugo svetovno vojno aretirajo in vtaknejo v vojaški zapor. V zameno za prostost Bertone pristane na umazan dogovor z Nemci. V zaporu se izdaja za slovitega partizanskega generala po imenu Fortebraccio Della Rovere. Njegova naloga je vzpostaviti stik s Fabriziom, enim od vodij odporniškega gibanja, in ga nato prijaviti nacistom. A v trenutku, ko bi moral do konca izpeljati svojo izdajalsko vlogo, se Bertone raje odloči za junaško smrt skupaj z nekaterimi obsojenimi pripadniki odporniškega gibanja.
*"Da bi posnel film, se mi ni treba naslanjati na sheme oziroma veljavne navade. Pri pripravi scenarija za film **General Rovere** sem se na primer posvetil zarisu glavnih črt zgodbe in temeljiti predstavitvi značaja glavne osebe. Pred začetkom snemanja nimam vnaprej izpiljenih idej in prvi kader filma določi celotno stvaritev. Šele tedaj zares občutim ritem, ki mu ga moram dati in ki me vodi pri zamišljanju tisočerih stvari, ki so v filmu bistvene. Na kraj snemanja hočem priti z nekim novim občutjem. Zelo natančno se zavedam, kaj hočem povedati, a nikoli ne vem, kako bom ravnal, dokler ne začnem snemati. V vsakem svojem filmu hočem ujeti resničnost. A resničnosti ni, je vedno subjektivna. Zato je treba trenutku ukrasti občutja, čustva, ki potem ustvarijo videz resničnosti. Zaradi tega se skušam izogniti vsakršni dramatizaciji."* Roberto Rossellini

21.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Dvojna igra (The Departed)
Martin Scorsese, ZDA/Hong Kong, 2006, 35mm, 2.35, barvni, 149', sp
Zgodba o policistu pod krinko (Leonardo DiCaprio), ki rovari znotraj irske mafije, in v policijske vrste podtaknjenem kriminalcu (Matt Damon), pravem članu iste mafije. Zgodba o dvojni igri, dvojnih življenjih, etiki in morali. Oskar za najboljši prirejeni scenarij (izvirna zgodba je azijska), film in režijo.

28.5. sreda

19.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Beg v zmago (Escape to Victory)
John Huston, ZDA, 1981, 35mm, 2.35, barvni, 116', sp
Druga svetovna vojna, nemško taborišče za vojne ujetnike. Poveljnik taborišča, nekoč član nemške državne reprezentance v nogometu, se odloči prirediti tekmo med zavezniškimi zaporniki in zvezdniško nemško ekipo. Tekma naj bi služila propagandnim namenom in utrdila vero v nepremagljivost tretjega rajha. Zaporniki izdelajo načrt, kako bodo sredi tekme pobegnili, vendar se v ključnem trenutku odločijo nacistom izpraši hlače na drugačen način. Žogo med drugim brcajo Michael Caine, Sylvester Stallone, Max von Sydow in Pelé!

21.15
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Bila je noč v Rimu (Era notte a Roma)
Roberto Rossellini, Italija, 1960, 35mm, 1.66, čb, 150', svp

Trije zavezniški begunci, Američan, Anglež in Rus, ki so pobegnili iz koncentracijskega taborišča, najdejo zadnje mesece nemške okupacije zatočišče v Rimu, na podstrešju pri mladi črnoborzijanki Esperiji. Ko se povežejo z odporniškim gibanjem, jih nacisti odkrijejo in ruski vojak je med poskusom bega ubit. Angleški oficir, ki se je najprej zatekel v neko plemiško palačo, nato pa v samostan, se naposled spet znajde pri Esperiji, kjer ju preseneti Tarcisio, bivši duhovnik, sedaj nemški vohun, kriv za smrt dekletovega zaročenca. Primorana sta ga ubiti. Prav tedaj pridejo v Rim zavezniške čete.

29.5. četrtek

18.30
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Naj živi Italija (Viva l'Italia)
Roberto Rossellini, Italija, 1960, 35mm, 1.66, barvni, 138', svp

Razkošen, epski zgodovinski portret italijanskega narodnega heroja Giuseppeja Garibaldija.
*"Med vsemi filmi, ki sem jih posnel, sem najbolj ponosen na tega. Film se mi zdi pomemben kot raziskovalno delo in kot najskrbneje napravljen izmed vseh mojih filmov. Pa tudi zato, ker se mi zdi intimno resničen. Čeprav bom morda izpadel smešno, moram vseeno priznati naslednje. Ko gledam **Naj živi Italija** – in to je edini izmed mojih filmov, ki sem ga videl že dvakrat ali trikrat – se mi dlake postavijo pokonci in v oči mi stopijo solze."* Roberto Rossellini

21.00
Večer Društva slovenskih režiserjev
V deželi medvedov
Nika Autor, Slovenija, 2012, video, barvni, 72'

Kaj je delovni dan? Kolikšen je čas, v katerem sme kapital trošiti delovno silo, katere dnevno vrednost plača? Do katere meje preko tistega delovnega časa, ki je potreben za reprodukcijo same delovne sile, se sme podaljšati delovni dan? Kakor smo videli, odgovarja na ta vprašanja kapital: delovni dan šteje dnevno celih 24 ur, razen nekaj malo ur za počitek, brez katerih bi bila delovna sila absolutno nesposobna, da bi se ponovno lotila dela. Samo po sebi umljivo je predvsem, da delavec vse svoje žive dni ni nič drugega ko delovna sila in da je zato ves njegov razpoložljivi čas po naravi in zakonih delovni čas, da pripada torej samo povečevanju kapitala. Čas za telesni in duhovni razvoj, za izvrševanje družbenih funkcij, za družabnost, za svobodno dejavnost telesnih in umstvenih sil, celo za nedeljski počitek – bodisi tudi v deželi pobožnih praznovalcev sobote – same norčije! Toda v svoji brezmejni, slepi sli, v svoji volkodlaški lakoti po presežnem delu, drvi kapital ne le preko moralnih, temveč tudi preko čisto fizičnih skrajnih mejá delovnega dneva. Uzurpira čas za rast, za razvoj in zdravje telesa. Nasilno jemlje čas za konsumiranje svežega zraka in sončnih žarkov.
Projekciji sledi pogovor z avtorico in nastopajočimi v filmu.

30.5. petek

19.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Angel maščevanja (Ms. 45)
Abel Ferrara, ZDA, 1980, 35mm, 1.37, barvni, 84', sp
Mlado, naivno, zadržano, nemo šiviljo (Zoë Tamerlis) v istem dnevu dvakrat posilijo. Dekle zblazni, si omisli pištolo, in po ulica New Yorka se začnejo kopičiti moška trupla. Kontroverzen, psihotičen, halucinanten, mestoma skoraj nadrealen kult, ki je hkrati najavil in zakoličil kariero danes legendarnega Abela Ferrare kot večnega provokatorja.

21.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Črna duša (Anima nera)
Roberto Rossellini, Italija, 1962, 35mm, 1.85, čb, 97', svp

Adriano (Vittorio Gassman) se poroči z mlado in naivno Marcello, ki dobesedno nekaj ur po poroki izve za dvomljivo, burno preteklost svojega moža in pobegne nazaj k staršem. Nesrečni Adriano se po tolažbo zateče k Mimosi, stari prijateljici, ki sicer ve vse o Adrianovi preteklosti, vendar ga še vedno ljubi. Pretresljiva, moderna pripoved o (možnosti) ljubezni, maskah in lažni morali.

31.5. sobota

19.00
Klasiki
Angel
Ernst Lubitsch, ZDA, 1937, 35mm, 1.37, čb, 91', svp

Marlene Dietrich, srečno poročena žena vladnega predsednika, se zaplete v takisto srečno romanco s prikupnim neznancem, za katerega pa se kmalu izkaže, da je odličen in star prijatelj njenega moža. Tenkočutna komedija zmešnjav in prvovrstna ljubezenska zgodba v isti sapi, velika in po krivici nekoliko prezrta mojstrovina velikega Lubitscha.

21.00
Klasiki
Ljubimki (Two Lovers)
James Gray, ZDA, 2008, barvni, 35mm, 2.35, 110', sp
Mladi Leonard (Joaquin Phoenix) se po boleči razvezi in krajšem postanku v psihiatrični bolnišnici vrne v rodni Brooklyn, kjer ga zaskrbljena starša v upanju, da bo prebolel staro in našel novo ljubezen, predstavita simpatični družinski prijateljici Sandri (Vinessa Shaw). Leonard se medtem seznani in zagleda v zapeljivo sosedo Michelle (Gwyneth Paltrow), ki pa tudi sama trpi za posledicami neuslišanega ljubezenskega hrepenenja. Tako vznikne dramatičen ljubezenski trikotnik, v katerem trčijo, se premešajo in znova razločijo zaljubljenost, ljubezen, tradicija in modernost. Nova filmska priredba *Belih noči* Dostojevskega, v kateri se James Gray mirno kosa z obema evropskima velemojstroma, Viscontijem in Bressonom, ki sta se lotila iste literarne predloge.

1.6. nedelja

Kinoteka je zaprta.

2.6. ponedeljek

19.00
Večer SFA: Slovenski kratki igrani in animirani film
Svobodna si. Odloči se.
Miha Mazzini, Slovenija, 2000, 35mm, barvni, 12'
Director's Cut
Boris Petković, Slovenija, 2002, 35mm, barvni, 2'
Steklarski blues
Harry Rag, Slovenija, 2001, 35mm, barvni, 14'
(A)torzija
Stefan Arsenijević, Slovenija, 2002, 35mm, barvni, 13'
Okno
Petra Seliškar, Slovenija, 2002, 35mm, barvni, 4'
Perk
Dušan Kastelic, Slovenija, 2002, 35mm, barvni, 3'
Be
Marjan Manček, Slovenija, 2003, 35mm, barvni, 8'

21.00
Večer SFA
Predmestje
Vinko Möderndorfer, Slovenija, 2004, 35mm, 1.85, barvni, 91'
Marjan (Renato Jenček) pobegne s sedmine svoje žene, ki je naredila samomor, in tam pusti že odraslo hčer. Na stopnišču v bloku sreča nova soseda, Nebojšo (Tadej Toš) in Jasmino (Maja Lešnik). O novih sosedih z juga nemudoma poroča Frediju (Peter Musevski), Slavku (Jernej Šugman) in Lojzu (Silvo Božič), s katerimi se redno dobiva v bifeju na kegljišču. Prijatelji so vsakdanji možje, vsak po svoje globoko razočarani nad življenjem. Drama o skupini frustriranih šovinistov in nacionalistov, ki se spravijo nad mladi par z juga.
Program je pripravil Slovenski filmski arhiv pri Arhivu Republike Slovenije.

3.6. torek

19.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Rim, odprto mesto (Roma, città aperta)
Roberto Rossellini, Italija, 1945, 35mm, 1.37, čb, 100', svp
Glej torek 13.5. ob 19.00.

21.00
Otok v Ljubljani/Kino-integral: Siegfried A. Fruhauf
Blow-up
Siegfried A. Fruhauf, Avstrija, 2000, 35mm, 1.37, čb, 1'
Night Sweat
Siegfried A. Fruhauf, Avstrija, 2008, 35mm, 1.85, barvni, 9'
Exterior Extended
Siegfried A. Fruhauf, Avstrija, 2013, 35mm, 1.85, čb, 9'

Eden najbolj izvirnih in prodornih avstrijskih eksperimentalnih filmarjev mlajše generacije, Siegfried A. Fruhauf, se bo z obširno retrospektivo svojih kinetičnih mojstrovin predstavil na letošnjem Kino Otoku. Kinotečni Kino-integral to pomembno gostovanje napoveduje s predjedjo, sestavljeno iz treh delikatesnih grižljajev, po katerih boste terjali (in na Otoku tudi dobili) več.
"V zgolj nekaj kratkih letih je Siegfried A. Fruhauf kot tornado zablestel na prizorišču sodobnega avstrijskega filma. Fruhauf ni zgolj štafetnik plodne tradicije gornjeavstrijskih avantgardnih filmarjev (Kubelka, EXPORT, Weibel, Brehm, če jih naštejem le nekaj), marveč mu je uspelo iznajti samosvoj pristop k 'strukturalnemu' filmu, ki vedno znova preseneča." Peter Tscherkassky
Filme bo predstavil avtor. Vstop prost.

4.6. sreda

19.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Stroj, ki ubija hudobne (La macchina ammazzacattivi)
Roberto Rossellini, Italija, 1952, 35mm, 1.37, čb, 83', svp
Glej četrtek 15.5. ob 18.00.

21.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Paisà
Roberto Rossellini, Italija, 1946, 35mm, 1.37, čb, 124', svp
Glej sreda 14.5. ob 21.00.

5.6. četrtek

19.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Strah (La paura)
Roberto Rossellini, Italija/ZRN, 1954, 35mm, 1.37, čb, 81', svp
Glej torek 20.5. ob 21.15.

21.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Kje je svoboda? (Dov'è la libertà...?)
Roberto Rossellini, Italija, 1952, 35mm, 1.37, čb, 93', svp
Glej petek 16.5. ob 21.00.

6.6. petek

19.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Indija (India: Matri Bhumi)
Roberto Rossellini, Italija/Francija, 1958, 35mm, 1.37, barvni, 90', svp
Glej četrtek 22.5. ob 19.00.

21.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Bila je noč v Rimu (Era notte a Roma)
Roberto Rossellini, Italija, 1960, 35mm, 1.66, čb, 150', svp
Glej sreda 28.5. ob 21.15.

7.6. sobota

19.00
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Črna duša (Anima nera)
Roberto Rossellini, Italija, 1962, 35mm, 1.85, čb, 97', svp
Glej petek 30.5. ob 21.00.

21.15
Retrospektiva: Roberto Rossellini
Naj živi Italija (Viva l'Italia)
Roberto Rossellini, Italija, 1960, 35mm, 1.66, barvni, 138', svp
Glej četrtek 29.5. ob 18.30.

8.6. nedelja

Kinoteka je zaprta.

9.6. ponedeljek

19.00
Retrospektiva: Oberhausen 60: Pop in politika
Twist Parade
Jean Herman, Francija, 1962, 35mm, čb, 6', bd
Gratinirani možgani Pupilije Ferkeverk
Karpo Godina, Jugoslavija, 1970, 35mm, barvni, 10', bd
Misija Izmeta Kozice
Petar Ljubojev, Jugoslavija, 1977, 35mm, barvni, 22', bp

Pot k sosedu (Weg zum Nachbarn)
Nedeljko Dragić, Jugoslavija, 1981, 35mm, barvni, 2', bd
Vse, kar imam rad (Foutaises)
Jean-Pierre Jeunet, Francija, 1989, 35mm, čb, 9', ap
Mažoretke v vesolju (Des Majorettes dans l'espace)
David Fourier, Francija, 1996, 35mm, barvni, 6', ap
Arhitektura pomiritve (The Architecture of Reassurance)
Mike Mills, ZDA, 1999, 35mm, barvni, 24', bp
Mednarodni festival kratkega filma v nemškem Oberhausnu letos praznuje šestdesetletnico nepretrganega delovanja. Od samih začetkov leta 1954 Oberhausen velja za eno ključnih mednarodnih shajališč in žarišč kratke filmske forme, za pionirsko mravljišče kar najbolj raznolikih estetik in geopolitik, ki je med drugim v svet poneslo prenekatero ime jugoslovanske kinematografije. Dolgoletni direktor arhiva Carsten Spicher je posebej za Kinoteko pripravil jagodni zgodovinski izbor petih programov kratkega filma (prvi bo v soboto, 7. junija, predvajan na Kino Otoku) iz bogate zbirke, ki šteje več kot 2.600 filmskih kopij kratkih mojstrovin z vsega sveta.
Program bo uvedel Carsten Spicher.

21.00
Retrospektiva: Oberhausen 60: Nadrealistična animacija
Črno-belo-rdeče (Shwarz-weiss-rot)
Helmut Herbst, Nemčija, 1964, 35mm, barvni, 6', bp
Angelske igre (Les jeux des anges)
Walerian Borowczyk, Francija, 1964, 35mm, barvni, 12', bd
Hobi (Hobby)
Daniel Szczechura, Poljska, 1968, 35mm, barvni, bd, 8'
Asparagus
Suzan Pitt, ZDA, 1978, 35mm, barvni, 18', bd
Tango
Zbigniew Rybczynski, Poljska, 1981, 35mm, barvni, 8', bd
Gumb (Knopka)
Robert Saakjanz, SZ, 1990, 35mm, barvni, 8', ap
Konec stalinizma na Češkem (The Death of Stalinism in Bohemia)
Jan Švankmajer, Češkoslovaška, 1990, 35mm, barvni, 10', bd
Program bo uvedel Carsten Spicher.

10.6. torek

19.00
Retrospektiva: Oberhausen 60: Obrobja ZDA
Miki Miška v Vietnamu (Mickey Mouse in Vietnam)
Lee Savage, ZDA, 1968, 16mm, čb, 1', bp
Oh dem Watermelons
Robert Nelson, ZDA, 1965, 16mm, barvni, 11', bp
Svet (World)
Jordan Belson, ZDA, 1971, 16mm, barvni, 7', bd
Low (R.E.M.)
James Herbert, ZDA, 1990, 16mm, barvni, 6', bp
Pisma od doma (Letters From Home)
Mike Hoolboom, Kanda, 1996, 16mm, barvni, 15', bp
Domače zgodbe (Homestories)
Matthias Müller, Nemčija, 1990, 16mm, čb/barvni, 6', bd
Auto Center Drive
Björn Melhus, Nemčija, 2003, 16mm, barvni, 28', bp
Program bo uvedel Carsten Spicher.

21.00
Retrospektiva: Oberhausen 60: Prosti radikali
Vrabci (Taranci)
Ernest Abdidžaparov, Kirgizija, 1995, 35mm, čb, 10', bd
To je Aljaska (This Is Alaska)
Gunilla Heilborn, Švedska, 2009, 35mm, barvni, 9', ap
Nori, nori, nori svet (The Mad Mad Mad World)
Noureddin Zarrinkelk, Iran, 1975, 35mm, čb, 4', bd
Invazija (Inwazja)
Stefan Schabeneck, Poljska, 1969, 35mm, barvni, 8', bd
Time Piece
Jim Henson, ZDA, 1966, 35mm, barvni, 9', bd
Actua Tilt
Jean Herman, Francija, 1960, 35mm, čb, 12', ap
Motodrom
Jörg Wagner, Nemčija, 2006, 35mm, čb, 9', bd
Pot k sosedu (Weg zum Nachbarn)
Zbigniew Rybczynski, Poljska, 1977, 35mm, barvni, 3', bd
The Centrifuge Brain Project
Till Nowak, Nemčija, 2011, 35mm, barvni, 8', ap

Program bo uvedel Carsten Spicher.

11.6. sreda

19.00
Festival migrantskega filma – uvertura
Lornin molk (Le silence de Lorna)
Jean-Pierre & Luc Dardenne, Belgija, 2008, 35mm, 1.85, barvni, 105', sp
Zgodba o mladem dekletu albanskega rodu Lorni (Arta Dobroshu), ki si želi živeti v Belgiji in s fantom odpreti bar s prigrizki. Da bi dobila belgijsko državljanstvo, se poroči z mladim odvisnikom od drog Claudyjem. Poroko omogoči lokalni mafijec Fabio, ki ženinu tudi plača za opravljeno storitev. Seveda pa mafijčeva "dobrodelnost" ni brez računa. S Claudyjem ima posebne načrte, Lorna pa bi se po "ločitvi" kot belgijska državljanka lahko poročila z ruskim mafijcem, ki si prav tako želi belgijsko državljanstvo in je zanj pripravljen plačati nemalo denarja. Zlata palma za najboljši scenarij v Cannesu.

21.00
Festival migrantskega filma – uvertura
Smrtne obljube (Eastern Promises)
David Cronenberg, Kanada/ZDA/VB, 2007, 35mm, 1.85, barvni, 100', sp
Porodničarki ruskega porekla v Londonu Anni (Naomi Watts) pred očmi med porodom umre najstnica, ki za seboj pusti živega dojenčka in skrivnosten dnevnik. Anna želi najti sorodnike dojenčka, kar jo pripelje v drobovje krvoločne ruske mafije na Otoku. Njeno edino upanje je bivši zapornik in poklicni morilec Nikolaj (Viggo Mortensen), ki za ledeno fasado vendarle morda še ohranja plamenček človečnosti.

12.6. četrtek

19.00
Festival migrantskega filma – uvertura
Mačeta (Machete)
Robert Rodrigez, Ethan Maniquis, ZDA, 2010, 35mm, 1.85, barvni, 105', sp
Prigode Mačete (Danny Trejo), junaškega odpadnika mehiških korenin, ki se preganja po ameriški meji z Mehiko in v imenu vseh izkoriščanih in zatiranih migrantov neusmiljeno obračunava s skorumpiranim kapitalom in populistično politiko.

21.30
Festival migrantskega filma/Kino-integral
Spomini s potovanja v Litvo (Reminiscences of a Journey to Lithuania)
Jonas Mekas, ZDA, 1971-72, 16mm, 1.37, barvni, 82', bp
"Film je sestavljen iz treh delov. Prvi del vsebuje posnetke, ki sem jih posnel s svojo prvo filmsko kamero znamke Bolex v prvih letih, ki sem jih preživel v Ameriki, predvsem med letoma 1950 in 1953. Ti posnetki prikazujejo mene in mojega brata Adolfasa, kakšna sva bila v tistih letih, številni pa so tudi posnetki imigrantov v Brooklynu, kako prirejajo piknike, plešejo in pojejo po ulicah Willamsburga. Drugi del sem posnel avgusta leta 1971 v Litvi, skoraj v celoti v vasici Semeniškiai, kjer sem se rodil. Vidimo lahko staro hišo, mojo mati (rojeno leta 1887), vse brate, kako razposajeni slavijo ponovno snidenje. Vse to gledamo skozi spomine razseljene osebe, ki se je prvič po petindvajsetih letih vrnila domov. Tretji del se začne s kratkim postankom v Elmshornu, predmestju Hamburga, kjer sva bila z bratom med vojno eno leto zaprta v taborišču za prisilno delo. Takoj zatem se preselimo na Dunaj, kjer srečam nekatere izmed svojih najboljših prijateljev – Petra Kubelko, Hermanna Nitscha, Annette Michelson, Kena Jacobsa. Vidimo tudi kremsmünsterski samostan, Nitschev dvorec, Wittgensteinovo hišo itd. Film se konča s požarom na dunajski sadni tržnici avgusta leta 1971. Večina posnetkov je podložena z mojim pripovedovanjem in spomini na to in ono. Pretežno govorim o sebi kot migrantu, o svojem odnosu do doma, o spominu, kulturi, izkoreninjenosti, otroštvu. Slišimo tudi nekaj litvanskih pesmi, ki jih zapojejo bratje Mekas." Jonas Mekas
Vstop prost.

13.6. petek

18.00
Festival migrantskega filma
Božje posredovanje: kronika ljubezni in bolečine (Yadon ilaheyya)
Elia Suleiman, Palestina/Francija, 2002, 35mm, 1.85, barvni, 92', sp
Nazaret, rojstni kraj krščanskega tesarja, tudi palestinska enklava znotraj izraelske države. Pod krinko banalnega vsakdana se mesta polašča norost. Pod pritiskom propadajočih poslov se ostareli možakar, oče, zlomi. Sin, Palestinec iz Jeruzalema, ljubi Palestinko iz Ramale. Razpet med bolehnim očetom in svojo ljubeznijo se trudi oboje ohranjati pri življenju. Zaradi politične situacije se svoboda gibanja ženske konča na izraelski vojaški kontrolni točki med dvema mestoma. Ker ne moreta prečkati meje, se ljubimca sestajata na zapuščenem parkirišču tik ob kontrolni točki. Ne moreta se osvoboditi spon okupacije. Njuna intimnost je usodno zaznamovana z vojaškim obleganjem. Osamljena hrepenenja začnejo proizvajati nasilne povračilne ukrepe, jezna srca utripajo v krčih domišljijskih pobegov.
Vstop prost.

20.15
Festival migrantskega filma
Oče in sin na potovanju (Ojciec i syn w podróży) – očetova verzija
Marcel Łoziński, Poljska, 2013, video, barvni, 75', ap
Marcel Łoziński in njegov sin iz prvega zakona, Paweł Łoziński, sta oba ugledna in proslavljena poljska ustvarjalca dokumentarnih filmov. Sin nekega dne očetu predlaga potovanje, iz katerega bi nato družno napravila film. Z avtom naj bi se iz Varšave odpeljala v Pariz, vse do parka, kjer je raztresen pepel Marcelove mame in Pawłove babice. Na poti pa se odkrito pogovorila o vsem, o čemer oče in sin še nikoli nista iskreno spregovorila med sabo. Potovanje res izpeljeta, vendar se stvari seveda zapletejo. Dialogi preraščajo v prepire, obtoževanja in užaljen molk. Nesoglasja se nadaljujejo pri montaži, ko oče in sin ugotovita, da se ne moreta podpisati pod isti film, zato iz istega gradiva vsak zmontira svojo verzijo potovanja, svojo verzijo videnja sebe in drugega. Izjemna analiza zmožnosti in nezmožnosti dokumentarnega pogleda, obenem tudi poglobljena študija identitete, splošne in osebne zgodovine, razmerja med objektom in subjektom.
Vstop prost.

14.6. sobota

17.45
Festival migrantskega filma
Majubovo potovanje (Majubs Reise)
Eva Knopf, Nemčija, 2013, video, čb/barvni, 50', ap

Dokumentarni film nam s pomočjo arhivskih posnetkov nemške kinematografije predstavi neverjetno zgodbo. Potovanje samooklicanega vojaka drugega nemškega rajha, temnopoltega Majuba bin Adama Mohameda Husseina, se prične v tridesetih letih prejšnjega stoletja. Iz rodnega Dar es Salaama se odpravi v nacistično Nemčijo, kjer išče priznanje za svoje služenje nemškemu cesarju v prvi svetovni vojni. Uradnega priznanja ne dobi, vseeno pa se, navdušen nad Nemčijo, odloči ostati. Zaposli se kot statist in stranski igralec v mnogih filmskih uspešnicah tistega časa, hkrati pa sodeluje v neokolonialističnem gibanju in se trudi povezati nemški režim s svojo domovino. Majubovo življenje se konča leta 1944 v koncentracijskem taborišču Sachsenhausen, kamor ga zaprejo zaradi kršenja "rasnega kodeksa", ker se zaplete v ljubezensko razmerje z mlado Nemko. Neverjetna biografija Afričana Majuba na ozadju nemškega filma in kolonialne zgodovine.
Vstop prost.

19.30
Festival migrantskega filma
Deportirani (Deportado)
Nathalie Mansoux, Portugalska, 2012, video, barvni, 67', ap

Zgodba o skupini portugalskih migrantov, moških srednjih let, ki so med mladostjo v ZDA storili različne kriminalne prekrške in jih zaradi tega na podlagi retrogradnega zakona izženejo. Pred tem jih je večina vse življenje živela v ZDA, imeli so se za Američane in sploh niso vedeli, da nimajo ameriškega državljanstva. Nepričakovana deportacija jih odvrže v njihovo rojstno domovino, na prvi pogled rajsko otočje Azori sredi atlantskega oceana. Odrezani od družin, ki so ostale v ZDA, se trudoma spominjajo utrinkov iz otroštva in materinščine, ki so jo že davno pozabili. Modro nebo nad njimi se počasi spreminja v tesnobno kletko, razmere pa še poslabša nastanitev v internacijskem centru, ki se izkaže za svojevrsten let nad kukavičjim gnezdom.
Vstop prost.

21.30
Festival migrantskega filma
Oče in sin (Ojciec i syn) – sinova verzija
Pawel Łoziński, Poljska, 2013, video, barvni, 54', ap
Glej petek 13.6. ob 20.15. Vstop prost.

15.6. nedelja

Kinoteka je zaprta.

16.6. ponedeljek

19.00

Večer SFA: 90-letnica Marjana Cilarja in 150-letnica dr. Karola Grossmanna

Napori pri reševanju filmskih zapisov dr. Karola Grossmanna

Marko Mitja Feguš, Slovenija, 1968-2014, 40'

Adi na Koreji

Marjan Cilar, Slovenija, 1951, čb, 9'

21.00

Večer SFA: Slovenski kratki igrani in animirani film

Srce je kos mesa

Jan Cvitkovič, Slovenija, 2003, 35mm, barvni, 15'

Zadnja želja

Petar Pašić, Slovenija, 2003, 35mm, barvni, 10'

Otrok v času (Child in Time)

Maja Weiss, Slovenija, 2004, 35mm, barvni, 16'

Made in Slovenia

Miran Zupanič, Slovenija, 2007, 35mm, barvni, 20'

Program je pripravil Slovenski filmski arhiv pri Arhivu Republike Slovenije.

17.6. torek

19.30

Festival 35-mm filma – uvertura

Arnulf Rainer

Peter Kubelka, Avstrija, 1960, 35mm, 1.37, čb, 7', bd

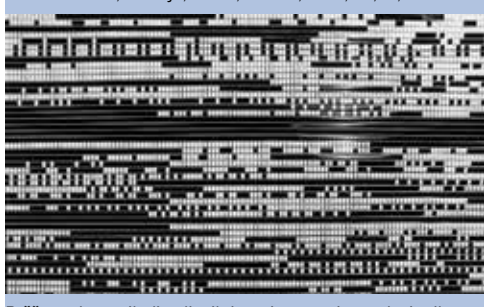

Brzčas eden najbolj vplivnih in najpogosteje predvajanih avantgardnih filmov vseh časov, kristal ustvarjalne kariere Petra Kubelke, brezhiben pretok njegovih teorij o filmskem mediju v prakso, tudi film, ki ga je kako drugače kot na velikem platnu preprosto nemogoče izkusiti. Sedemminutni dogodek, sestavljen izključno iz teme (črnih sličic filmskega traku), svetlobe (prosojnega celuloida), tišine in zvoka (belega šuma), ki v najrazličnejših (skrbno skonstruiranih) kombinacijah in permutacijah povzročijo, da filmska dvorana, filmsko platno, očesna mrežnica in ušesni bobnič hipoma mutirajo v eno samo, celovito biomehansko entiteto. Tudi vrhunec t. i. flicker filma, ki gradi na tako hitrem menjavanju sličic, da jim oko v celoti ne more slediti in posledično možganom riše po svoje.

"Filmi Petra Kubelke so kakor kos kristala ali katerega drugega objekta iz narave: niso videti, kot da bi jih napravil človek" P. Adams Sitney

Vstop prost.

20.00

Festival 35-mm filma/Carte blanche: Cinémathèque Française

Konec Zemlje (Finis Terrae)

Jean Epstein, Francija, 1929, 35mm, 1.33, čb, 80', nemi, svp

otoki
otoki kjer ne bomo nikdar pristali
otoki, kjer se ne bomo nikdar izkrcali
otoki prekriti z rastlinjem
otoki prihuljeni kot jaguarji
otoki nemi
otoki negibni
otoki brez imena in nepozabni
čevlje vržem čez krov kajti silno rad bi do vas

Blaise Cendrars, *Otoki* (prevedel Aleš Berger)

Jean Epstein (1897–1953) je bil poet, režiser, filozof. Njegova umetniška zapuščina še danes vzbuja veliko navdušenja in zanimanja po vsem svetu. Režiser "diamantnega obraza", kot ga je poimenoval njegov sodobnik Abel Gance, je v filmskem svetu kar nekaj časa veljal za relativno neznanko. Eden izmed razlogov za to bi lahko bilo dejstvo, da se je v svojem razgibanem opusu loteval zelo različnih zvrsti in področij filmskega ustvarjanja. Njegovo delo lahko v grobem razdelimo na štiri ključna obdobja. V kratkem časovnem okviru desetih let se je kot avtor lotil avantgardnega filma (**Ogledalo s trojnim obličjem**, **Propad hiše Usher**), bolj osebnih, esejističnih filmov (**Lepotica iz Neversa**, **Zvesto srce**), snemanja velikih uspešnic za studio Albatros films (**Dvojna ljubezen**) in dokumentarne fikcije o pomorstvu (**Konec Zemlje Morje krokarjev**, **Zlato morja**). Tako je, v iskanju vedno novih oblik in izrazov, s katerimi bi izzval svoje literarno in kinematografsko delo, leta 1928 opustil estetiko zgodnjih del in se premaknil k snemanju poetičnih dokumentarnih filmov, ki so imeli tudi močno socialno noto. Med letoma 1928 in 1948 je v Bretaniji posnel serijo devetih surovih, asketskih in hkrati zelo magičnih filmov, v katerih so igrali lokalni prebivalci. Naturščiki so v teh filmih govorili različne bretonske jezike, ki so bili do takrat še popolnoma neznani. Ironično (ali pa tudi ne), če pomislimo, da se je Epstein ravno v času, ko je prišel zvočni film odločil, da bo posnel kopico filmov v jeziku, ki ga nihče ne razume. Ali danes kdo ve, v kakšnem jeziku je govoril Nanook s severa?

Glasbena spremljava v živo: Maud Nelissen (klavir).

Projekcijo bo uvedla Emilie Cauquy (Francoska kinoteka).

22.00

Festival 35-mm filma/Carte blanche: Cinémathèque Française

Zibelke (Les Berceaux)

Jean Epstein, Francija, 1932, 35mm, 1.37, čb, 6', svp

Morska pesem (Chanson d'Ar-mor)

Jean Epstein, Francija, 1934, 35mm, 1.37, čb, 43', svp

Dve filmski poemi o morju in ljubezni.

Projekcijo bo uvedla Emilie Cauquy (Francoska kinoteka).

18.6. sreda

17.00

Festival 35-mm filma/Carte blanche: Cinémathèque Française

Zlato morja (L'Or des mers)

Jean Epstein, Francija, 1931, 35mm, 1.37, čb, 72', svp

Morje naplavi škatlo s skrivnostno vsebino. Najde jo reven in od vseh preziran ribič. Posneto na bretonskem otoku Hoëdic.

Projekcijo bo uvedla Emilie Cauquy (Francoska kinoteka).

18.30

Festival 35-mm filma/Carte blanche: Cinémathèque Française

Krotilec viharjev (Le Tempestaire)

Jean Epstein, Francija, 1947, 35mm, 1.37, čb, 22', svp

Mlad ribič se izgubi na razburkanem morju. Njegova zaskrbljena zaročenka se zateče h Krotilcu viharjev.

Morje krokarjev (Mor'vran, la mer des corbeaux)

Jean Epstein, Francija, 1930, 35mm, 1.37, čb, 25', svp

Vsakdan ribičev bretonskega otoka Sein in njihovega boja z oceanom. Filme Jeana Epsteina je restavrirala Francoska kinoteka.

Projekcijo bo uvedla Emilie Cauquy (Francoska kinoteka).

20.00

Festival 35-mm filma/Carte blanche: Siegfried Kracauer

Ljudje v nedeljo (Menschen am Sonntag)

Curt Siodmak, Robert Siodmak, Edgar G. Ulmer, Fred Zinnemann, Nemčija, 1930, 35mm, 1.33, čb, 68', nemi, svp

Čas tik pred vzponom nacizma, ko so bile nedelje še romantične in brezdelne. Avantgardna impresija berlinskega življenja v poznih 20. letih, posneta v liričnem dokumentarnem duhu "simfonij velemesta", in zgodnje sodelovanje izjemnih talentov nemškega filma, preden so postali velika imena Hollywooda: kasnejših mojstrov filma noir, Siodmaka in Ulmerja, ter bodočih oskarjevcev Wilderja in Zinnemanna.

*"Napisal sem scenarij za avantgarden filmček z naslovom **Ljudje v nedeljo**, ki ga je režiral Robert Siodmak s Fredom Zinnemannom kot asistentom kamere. Šlo je za neke vrste novovalovski film, posnet leta 1929, veliko let pred novim valom, o skupini Berlinčanov, ki skupaj preživlja nedeljsko popoldne. Film je naletel na velik odziv, vendar je treba to razumeti v pravi luči. Ni šlo za to, da bi se zbrala skupina diletantov in posnela nekakšne **Ameriške grafite**, ki bi prinesli 40 milijonov mark. A ljudje so veliko govorili o na pol dokumentarnem filmu, ki je za tiste čase pomenil noviteto. /.../ Bil je nekakšen cinéma vérité in to z razlogom: ker si nismo mogli privoščiti igralcev, smo morali uporabiti ljudi vérité ..."* Billy Wilder

Glasbena spremljava v živo: Andrej Goričar (klavir).

Ljudje med tednom in v nedeljo: Evropa v dveh stadijih krize kapitalizma – 1929 vs. 2008

Projekciji filma sledi okrogla miza, na kateri se bo Nil Baskar z dr. Gorazdom Kovačičem, dr. Rastkom Močnikom in dr. Tanjo Rener pogovarjal o podobnostih in razlikah med krizo, ki je izbruhnila leta 1929, in krizo, v kateri živimo zadnjih šest let. Izhodišče razprave bosta film **Ljudje v nedeljo** in prav tako v letih 1929–1930 v Berlinu nastala sociološka študija *Uslužbenci: poročilo iz najnovejše Nemčije* Siegfrieda Kracauerja (1889–1966), v Sloveniji malo znanega publicista, pisatelja, filmskega teoretika, utemeljitelja filmske sociologije (in še bi lahko naštevali), ki skupaj z Adornom, Benjaminom, Blochom in Horkheimerjem sodi med najpomembnejše in najproduktivnejše nemške kritične intelektualce svojega časa. Študija, v kateri Kracauer kritično in z obilo ironije predstavi malomeščanske uslužbence weimarske republike, katerih vsakdanje življenje kaže osupljivo podobnost z neoliberalistično družbeno realnostjo, je nedavno v prevodu Anje Naglič izšla pri Založbi /*cf.

*Dogodek organiziramo v sodelovanju z Založbo /*cf.*

19.6. četrtek

17.00

Festival 35-mm filma/Filmi, ki jih nočete videti nikjer drugje kot v kinodvorani

Barry Lyndon

Stanley Kubrick, ZDA/VB, 1975, 35mm, 1.66, barvni, 184', svp

Filmska različica romana W. M. Thackerayja o irskem pustolovcu iz 18. stoletja, ki se vzpenja po družbeni lestvici. Kubrick je v **Lyndonu** največ truda vložil v pripovedovanje s podobami, v vizualno plat filma, v fotografijo. Na film je močno vplivalo angleško in nemško slikarstvo 18. stoletja. Veliko prizorov je oblikovanih po načinu slikanja, ki je bilo prisotno v tistem času. Kamera sledi takratnemu razumevanju pokrajine, figuralike in perspektive.

*"**Barry Lyndon** je pomenil velik filmski izziv; na Kubricka kostumske drame v večini niso naredile vtisa, motila ga je predvsem napačna osvetlitev interierjev, uporaba močnih reflektorjev in posledično 'ploska' fotografija, ki je uničila toplo, spremenljivo svetlobo sveč. Menil je, da je treba čas 18. stoletja ujeti izključno s pomočjo naravne svetlobe, saj je šlo za obdobje brez elektrike. Za protagoniste **Barryja Lyndona** sta bila vir svetlobe sonce in sveča. In temu imperativu se je nameraval podrediti tudi sam."*

Simon Popek

Projekcijo bo uvedel Koen Van Daele. Projekcija v okviru Leta kina najavlja jesensko retrospektivo Filmov, ki jih nočete videti nikjer drugje kot v kinodvorani.

20.30

Festival 35-mm filma/Carte blanche: Anthology Film Archives

Odrgnjeni komolci (Chafed Elbows)

Robert Downey, ZDA, 1966, 35mm, čb/barvni, 57', bp

Nobenih opravičil več (No More Excuses)

Robert Downey, ZDA, 1968, 35mm (posneto na 16mm), čb, 44', bp

Newyorški Anthology Film Archives se predstavlja z dvema programoma iz svoje bogate zbirke, ki opozarjata predvsem na aktivno vlogo te inštitucije pri ohranjanju ameriškega avantgardnega oziroma eksperimentalnega filma. Prvi program prinaša dva navdihujoča filma v režiji unikatnega Roberta Downeyja starejšega, kraljevskega klovna underground filmskega gibanja šestdesetih. V osrčju živahne kontrakulturne scene, na kateri so filmarji in umetniki z vseh vetrov odločno zavračali preživele konvencije, izumljali nove

oblike in razstreljevali ustaljene koncepcije dobrega okusa, je Downey jurišal naravnost na fronto narativne komedije. Navzlic nezaslišani nespoštljivosti, formalni razigranosti in povsem nelogični zgodbi se je njegov prvenec **Odrgnjeni komolci** izkazal za nepričakovan tržni uspeh in tako postal eden prvih underground filmov, ki so pritegnili pozornost širšega občinstva. **Odrgnjenim komolcem** je sledila sorodno odtrgana komedija **Nobenih opravičil več**, ki pet kratkih zgodb preplete v eno samo hrupno zmešnjavo (vključujoč zgodbo o jenkiju iz časa državljanske vojne, ki se osupel prebudi v New York šestdesetih in ga odigra sam Downey). Oba filma, komična zaklada iz zlate dobe ameriškega undergrounda, je restavriral Anthology Film Archives. Finančna podpora: Film Foundation. Posebna zahvala: Simon Lund (Cineric, Inc.), Fran Bowen (Trackwise)

Projekcijo bo uvedel Jed Rapfogel (Anthology Film Archives).

22.30

Festival 35-mm filma/Carte blanche: Anthology Film Archives/<35mm

The Climate of New York

Rudy Burckhardt, ZDA, 1948, 16mm, čb/barvni, 21'

Pri ohranitvi filma je pomagal program Avant-Garde Masters, ki ga financira Film Foundation in izvaja National Film Preservation Foundation.

In the Street

Helen Levitt, ZDA, 1952, 16mm, čb, 12', 18fps

Film je ohranil Anthology Film Archives.

The Wonder Ring

Stan Brakhage, 1955, 16mm, 4'

Gnir Rednow

Joseph Cornell, 1955, 16mm, 5'

Bridges-Go-Round

Shirley Clarke, ZDA, 1958, 16mm, 7'

Film je ohranil Anthology Film Archives.

Ismism

Manuel Delanda, ZDA, 1979, 16mm (posneto na super8mm), 8', 18fps

Film je ohranil Anthology Film Archives. Finančna podpora: The Andy Warhol Foundation for Visual Arts, National Film Preservation Foundation.

Goodbye 42nd Street

Richard Kern, ZDA, 1983, 16mm (posneto na super8mm), 4', 18fps

Film je ohranil Anthology Film Archives. Finančna podpora: The Andy Warhol Foundation for Visual Arts.

El Atlantis

Frank Kuenstler, 1973, 16mm, 21'

Film je ohranil Anthology Film Archives. Posebna zahvala: Tom Gunning (University of Chicago).

Drugi program sestavlja osem avantgardnih portretov New Yorka. Navzlic identičnemu predmetu obravnave gre za nadvse raznoliko združbo filmov, ki se v času razteza od

poznih štiridesetih do zgodnjih osemdesetih (gre za obdobje, v katerem je mesto tako fizično kot kulturno povsem zamenjalo svojo fasado), oblikovno pa zaobjemajo praktično vse: od lirično dokumentarnega sloga Rudyja Burckhardta in Helen Levitt, nepreseženega občutka za kompozicijo Stana Brakhagea, presunljivih eksperimentiranj Josepha Cornella in Shirley Clarke, do punkovske agresivnosti Manuela Delande in Richarda Kerna. Tako ta vsestranski nabor poem v čast raznolikemu mestu predstavlja tudi osupljiv razpon pristopov avantgardnega filma.
Projekcijo bo uvedel Jed Rapfogel (Anthology Film Archives).

20.6. petek

17.30

Festival 35-mm filma
Zdravi ljudje za razvedrilo (Zdravi ljudi za razonodu)
Karpo Godina, Jugoslavija, 1971, 35mm, 1.66, barvni, 14', ap
Razigran, konceptualen, komičen dokument pestrosti vseh narodov in narodnosti Avtonomne pokrajine Vojvodine; ob svojem nastanku precej kontroverzen film, saj sistemu ni bilo jasno, ali se ustvarjalci filma iz posvečenega koncepta bratstva in enotnosti norčujejo ali ga preprosto slavijo.
Karpopotnik
Matjaž Ivanišin, Slovenija, 2012, 35mm (posneto na 16mm in super8mm), 1.85, barvni, 50', ap
Leta 1971 je 28-letni K. G. s kamero popotoval po Vojvodini in posnel nenavaden "film ceste" **Imam jednu kuću**, ki je danes ohranjen samo fragmentarno. Štirideset let kasneje se po istih stezicah poda neka druga kamera, ki sestavlja in si predstavlja njegovo potovanje. Premierna projekcija nove, prve 35mm kopije. *"To je to."* M. I.

19.00

Festival 35-mm filma/Carte blanche: Österreichisches Filmmuseum
Hernals
Hans Scheugl, Avstrija, 1967, 35mm (posneto na 16mm), barvni, 11'

Iz zbirke Avstrijskega filmskega muzeja. Povečava fotograma: Georg Wasner.

Dekonstrukcija in ponovna konstrukcija (poletnega) časa in (javnega) prostora naslovnega delavskega predmestja Dunaja, v kateri se premešajo utrinki vsakdana in drobna, igriva bitka spolov. Spopadeta se VALIE EXPORT (v rumeni obleki, vredni Godardovega **Prezira**) in Peter Weibel (z modrim NIVEA balonom kot ponosno aluzijo na njegovo pionirsko delovanje v sferi razširjenega filma). Filmar, fotograf in kulturni zgodovinar Scheugl je bil njun najbolj aktiven sodelavec v kratkotrajni, pa zato vplivni Kooperativi avstrijskih filmarjev. Avstrijski filmski muzej (Österreichisches Filmmuseum) je v letih 2013-14 na podlagi izvirnega barvnega obračilnega 16mm traku film digitalno restavriral in napravil nov 35mm internegativ in 35mm kopijo za predvajanje.
Batang West Side
Lav Diaz, Filipini, 2001, 35mm, 1.85, čb/barvni, 302', avp

*"**Batang West Side** se začne kot klasična kriminalka: s truplom mladega filipinskega imigranta, ki ga pozno ponoči najdejo na pločniku zapuščene ulice, in detektivom, ki se skrbno loti preiskovanja primera. Umor brez prič se izkaže za kompleksen rašomonski labirint in preiskava se, z vsako novo pričo, vedno bolj oddaljuje od samega primera in hkrati od obrazcev žanra kriminalne drame. Film tako mutira v kompleksno psihološko in sociološko dramo, v kateri Diaz skozi razkrivanje umazanih skrivnosti secira filipinsko diasporo v Jersey Cityju ter kader za kadrom podira mit ameriških Filipincev kot zglednih in delavnih državljanov. Epska struktura, monumentalen dizajn in glasba v filmu so preprosto veličastni. Skoraj nemogoče je verjeti, da je ta čudovita mojstrovina nastala v časovnem obdobju dveh mesecev, za manj kot 200.000 dolarjev."* Ronnie Scheib, *Variety*
*"Obstajajo kinematografi, ki bodo ta film sprejeli odprtih rok. In obstajajo ljudje, ki bodo gledali dolge filme. Verjamem v to, da ima skupina ljudi moč, da preseže standarde, ki so običajni za razumevanje umetnosti. Filmom velikih proporcev in lepote je potrebno le omogočiti, da najdejo svoje mesto, kjer so lahko videni. Na ta način bomo izobrazili občinstvo, ki bo imelo zadosti filozofskega znanja, da bo lahko cenilo filmsko umetnost. Ljudje bodo uživali ob gledanju filma **Batang West Side**. Kinematografi bodo svoj program odprli s tem filmom."* Lav Diaz
V letih 2012–13 je Avstrijski filmski muzej v sodelovanju z dunajskim laboratorijem Synchro Film & Video iz izvirnih 35mm negativov napravil novo, barvno korigirano 35mm kopijo filma **Batang West Side** in tako ohranil ta film.
Pri izdelavi nove kopije, ki je posvečena spominu na Alexisa Tioseca (1981–2009) in Niko Bohinc (1979–2009), je tesno sodeloval tudi Lav Diaz.
Projekcijo bo uvedel Alexander Horwath (Avstrijski filmski muzej).

21.6. sobota

19.00

Festival 35-mm filma/Carte blanche: Fuori Orario
Sajat Nova – Vulnerant omnes, ultima necat – svetovna kinematografska premiera!
Sergej Josifovič Paradžanov, SZ, 1968, 35mm, 1.37, barvni, 290', nemi

Mogočne besede armenskega pesnika iz 18. stoletja Harutjana Sajatjana (v tistem času znanega tudi kot Sajat Nova – Kralj pesmi) so ujete v tem vizualnem pastišu, ki je tako stilizirana biografija kakor tudi posvetilo njegovemu delu. Razdeljen je na osem delov, od njegovega otroštva in mladostniških let prek odhoda v samostan do ostarelosti, ko samostan zapusti, sreča angela vstajenja, pokoplje svojo ljubezen, nato pa še sam umre. Toda njegova poezija ostane nesmrtna. Revolucionarna eksplozija barv in oblik, spletenih v poezijo, kot jo lahko ustvarja samo film. Vendar to ni vse, kar bomo gledali v Kinoteki. Prvič na velikem platnu bo na novi 35mm filmski kopiji v celoti predvajanih vseh (in samo) pet ur surovega, nemega filmskega materiala (v katerem se ne ponovi niti en kader), iz katerega je Paradžanov izklesal svojo mojstrovino in ki se kaže kot čudovit, enkraten zametek neke mogočne poezije, mogoče še brez ritma in rime, za katera pa bo poskrbela glasbena spremljava v živo.
*"Poleg filmskih govoric, ki sta jih predlagala Griffith in Eisenstein, ni film iznašel nič revolucionarno novega, vse dokler se ni pojavil Paradžanov s filmom **Sajat Nova**."* Mihail Vartanov
"Dragi gledalec, v tem filmu ne išči biografije velikega armenskega poeta. Medij filma smo uporabili zgolj za rekonstrukcijo njegovih pesmi v podobah."
Sergej Paradžanov
Projekcijo bosta uvedla Donatello Fumarolla in Enrico Ghezzi (Fuori Orario). Za nepretrgano maratonsko glasbeno spremljavo v živo bo poskrbel kinotečni hišni harfist Eduardo Raon.

22.6. nedelja

Kinoteka je zaprta.

23.6. ponedeljek

19.00

Kino-integral: Omnibus
S projekcijami in pogovorom bomo predstavili omnibus kot posebno obliko filmske in video umetnosti, pri kateri na določeno temo ali zgodbo sodeluje več avtorjev oz. režiserjev. To obliko filmskega in video izražanja bomo predstavili s tremi primeri oz. žanri: video art, igrani film in glasbeni video. Pri pogovoru sodelujejo: Nataša Prosenc Stearns, Jasna Hribernik, Aldo Ivančić, Varja Močnik. Pogovor vodita: Barbara Borčić, Jurij Meden.
Omnibus št. 1: video art
Smrt Sokrata/Sojenje Sokratu (Death of Socrates/The Trial of Socrates)
N. Prosenc Stearns, M. Basso, J. Beckhardt, J. Berry, N. Buchanan, J. Church, S. Elam, S. Gill, T. Grace, J. Hribernik, A. D. Irvine, N. Kiang, R. Kobayashi, K. Kuhne, Z. Lenardič, A. Libri, P. Marescotti, D. O'Brien, W. Romeo, M. Romero, Y. Stanchev, W. Stiner, W. Zane

Gre za omnibus 23 filmskih režiserjev in videastov iz različnih kulturnih okolij, med njimi sta tudi Jasna Hribernik in Zmago Lenardić, kot sodelavec pa tudi Miha Vipotnik iz Slovenije. Pobudnica in glavna režiserka je Nataša Prosenc Stearns. Vse različno dolge prispevke, ki so bili posneti v desetih državah in sedmih jezikih, povezuje tema Sokratove sodbe in smrti. Hkrati je to prva obsodba svobode govora. Sokrat kot lik se spreminja iz ženske v moškega, iz starca v mladenko in iz človeka v žival.
Omnibus št. 2: glasbeni video
Bast: Burn Out
Z. Alajbegović, N. Korda, M. Simić, S. Brljević, E. Kugler, J. Janša, V. Jemeršič, I. Štromajer, H. Rag, M. Gržinić in A. Šmid, K. Saksida
Omnibus enajstih dvajset sekundnih video spotov na isti zvok kolektiva Bast. Za ta omnibus, ki je nastal na pobudo Alda Ivančića in Janeza Janše, je značilna vizualizacija na isti glasbeni komad in nestandardizirana raba multimedije bolj ali manj znanih enajstih videastov. Izšel je kot drugi glasbeni album kolektiva BAST s priloženimi video spoti.
Omnibus št. 3: igrani film
Desperado Tonic
B. Petkovič, V. Močnik, H. A.W. Slak, Z. Živulović, Slovenija, 2002, 35mm, 1.85, barvni, 71'
Lepljenka štirih nenavadnih zgodb o Štrockem (odigra ga Ivan Volarič - Feo), potujočem kinooperaterju v najboljših letih, predstavniku generacije, ki je najprej skočila v vodo, gledala partizanske filme, doživela vdor televizije in končala med vampirji. Ob svojem času tako s strani občinstva kot tudi kritiške srenje povsem spregledan omnibus, ki pa se danes kaže kot eden najresnejših slovenskih kandidatov za čisto pravi filmski kult.
Dogodek smo pripravili v sodelovanju s SCCA-Ljubljana/ Postaja DIVA, spletni in fizični arhiv video in novomedijske umetnosti.

4.7. petek

21.30

Poklon Ivanki Mežan/Letni kino Muzeja slovenskih filmskih igralcev v Divači
Let mrtve ptice
Živojin Pavlović, Slovenija (Jugoslavija), 1973, 35mm, 1.66, barvni, 84'

Pripoved o treh bratih (Arnold Tovornik, Polde Bibič, Rudi Kosmač) iz zaostalega predela slovenskega Prekmurja, ki si skušajo vsak po svoje ustvariti boljše življenjske pogoje. Kot številne druge družine s tega konca Slovenije tudi ta razpada, saj v neperspektivnih vaških razmerah ostajajo le starci in otroci. Samo oče (Jože Zupan) je še trdno vezan na zemljo in tradicijo, medtem ko se njegovi sinovi skušajo temu iztrgati. Črna drama o propadanju ruralnega okolja.

11.7. petek

21.30

Letni kino Muzeja slovenskih filmskih igralcev v Divači
Babica gre na jug
Vinci Vogue Anžlovar, Slovenija, 1991, 35mm, 1.66, barvni, 90', ap

Babica Sara (Majolka Šuklje) pobegne iz doma za ostarele, kamor so jo spravili njeni sorodniki, ki so se je hoteli znebiti in se obenem polastiti njenega dragocenega nakita. V jutranjih urah se loti avtostopa ob cesti proti morju in ustavi ji mladi glasbenik (Bojan Emeršič), ki je s svojim mercedesom prav tako namenjen na obalo. Glasbena komedija o begu ekscentrične starke.

16.7. petek

21.30

Letni kino Muzeja slovenskih filmskih igralcev v Divači
V leru
Janez Burger, Slovenija, 1999, 35mm, 1.66, čb, 90', ap
Dizi (Jan Cvitkovič) je že zdavnaj pozabil na študij, a po desetih letih še vedno živi v ljubljanskem študentskem naselju, prepuščen brezdelju, poležavanju pred televizorjem in popivanju s prijatelji. Ko se nekega dne prebudi z mačkom, se v njegovi sobi pojavi bruc Marko, preprost in nadvse marljiv podeželski fant, ki postane njegov sostanovalec, kar Dizija prisili v razmislek o svojem upočasnjenem življenju. Komična drama o večnem študentu.

25.7. petek

21.30

Letni kino Muzeja slovenskih filmskih igralcev v Divači
Pod njenim oknom
Metod Pevec, Slovenija, 2003, 35mm, 1.85, barvni, 90', ap

Samska ženska tridesetih let, plesna učiteljica Duša (Polona Juh), se v večernih urah pogovarja z astrologom, kadar ne ljubimka s poročenim veterinarjem Borisom (Robert Prebil) ali pa sama pleše v disku in plesni šoli. Ko se nekega večera vrača iz plesne šole, je videti, kot da jo nekdo zasleduje. Duša je vse bolj prepričana, da se nekdo v njeni odsotnosti tihotapi po stanovanju; posumi, da je to žena njenega ljubimca, ta pa je nejevoljen, ko ga Duša s svojimi težavami nadleguje v službi. Komična romantična drama o iskanju pravega moškega.

letni kino muzeja slovenskih filmskih igralcev v divači

1.8. petek

21.30

Letni kino Muzeja slovenskih filmskih igralcev v Divači
Kajmak in marmelada
Branko Djurić, Slovenija, 2003, 35mm, 1.66, barvni, 90', ap
Božo (Branko Djurić) in Špela (Tanja Ribič) sta bosansko-slovenski par. Medtem ko on poležava pred televizorjem, je ona v službi. Na poti domov gre Špela na kliniko za zdravljenje neplodnosti. Ko Božu omeni, da bi moral tudi on na pregled, se ta njenemu predlogu le posmehuje. Špeli prekipi, pobere svoje stvari in se odpravi k staršem – ne namerava se vrniti, dokler si Božo ne bo našel dela. Komedija o ljubezenski zvezi med Slovenko in Bosancem.

8.8. petek

21.30

Letni kino Muzeja slovenskih filmskih igralcev v Divači
Outsider
Andrej Košak, Slovenija, 1997, 35mm, 1.66, barvni, 100', ap

Ob začetku šolskega leta 1979/80 ljubljanska učiteljica predstavi dva nova dijaka v 4. letniku gimnazije: Seada (Davor Janjić), ki se je priselil iz Bosne, in ponavljavca Kadunca (Uroš Potočnik) z vzdevkom Bomba. Sead se zagleda v sošolko Metko (Nina Ivanič) in spoprijatelji s Kaduncem, ki ga seznani s svojim punk bendom in na šolskem dvorišču ubrani pred tremi agresivno razpoloženimi ksenofobičnimi sošolci. Sead se sestaja z Metko, prepeva v Kadunčevem bendu in na veliko jezo svojega očeta (Zijah Sokolović), oficirja JLA, ponočuje v punk disku. Punkovska pripoved o koncu nekega obdobja.

15.8. petek

21.30

Letni kino Muzeja slovenskih filmskih igralcev v Divači
Jebiga
Miha Hočevar, Slovenija, 2000, 35mm, 1.66, barvni, 90', ap
Miško je fotograf, ki pa mu v poletni vročini ni do dela in s prijatelji rajši poseda v majhnem mestnem lokalu, kjer so ti fantje, vselej brez denarja, tudi edini, a redni gostje, čeprav jim natakar noče več dajati pijače na kredit. Legendarna zgodnja komedija režiserja uspešnice **Gremo mi po svoje**.

22.8. petek

21.00

Letni kino Muzeja slovenskih filmskih igralcev v Divači
Petelinji zajtrk
Marko Naberšnik, Slovenija, 2007, 35mm, 1.85, barvni, 125', ap
Mladi avtomehanik Djuro (Primož Bezjak) v Mariboru izgubi službo, zato se odpravi v Gornjo Radgono za vajenca k mojstru Gajašu (Vlado Novak). Gajaš je dobrodušen nostalgičen sanjač, ki večno razpreda o vsem, kar je bilo nekoč bolje, in Djura rad poučuje o ženskah in življenju. Predstavi mu svoje prijatelje, Djuro pa kmalu spozna tudi lepotico Bronjo (Pia Zemljič) in njenega moža Lepca (Dario Varga), lokalnega kriminalca. Djuro in Bronja se zapleteta v tvegano, a strastno ljubezensko razmerje. Grenko-sladka pripoved o velikih strasteh malih ljudi.

legenda
sp slovenski podnapisi
svp slovenski video podnapisi
ap angleški podnapisi
avp angleški video podnapisi
shr srbohrvaški podnapisi

opomba
Kinoteka si pridržuje pravico do sprememb programa.

kino polis

Članstvo v kinotečnem klubu Kinopolis prinaša **petdeset odstotkov popusta** pri nakupu vstopnic rednega programa Kinoteke, **trideset odstotkov popusta** pri nakupu vseh kinotečnih publikacij in **deset odstotkov popusta** pri nakupovanju v Kinodvorovi Knjigarnici. Člani brezplačno prejemajo Kinotečnik po pošti. Članarina velja leto dni od vpisa. Vpis članstva pri blagajni Kinoteke.
Cena: **25 eur** za delovne občane, **20 eur** za študente, dijake, upokojence in brezposelne.

poklon

ivanka mežan

Ivanka Mežan v filmu **Ljubljana je ljubljena**
Matjaž Klopčič, 2005

"Kako je lepa! Kako sta lepa!" S tem vzklikom se je igralka Ivanka Mežan, ki ji letos posvečamo Poklon, zapisala v spomin marsikateremu slovenskemu gledalcu. Vloga Maruše v filmski klasiki **Cvetje v jeseni** (1973) režiserja Matjaža Klopčiča je obenem tudi njen prvi nastop v celovečernem filmu. Gledališka in filmska igralka Ivanka Mežan, rojena leta 1926 v Mariboru, se je igralskemu poklicu zapisala že med vojno kot članica Slovenskega narodnega gledališča na osvobojenem ozemlju, po vojni pa je svojo poklicno pot nadaljevala v SNG Drama v Ljubljani. V dolgi karieri je ustvarila številne vloge v slovenskih celovečernih filmih, predvsem stranske in epizodne, ter pridelala bogat televizijski opus. Med najpomembnejše štejejo vloge, ki jih je oblikovala v filmih **Cvetje v jeseni**, **Let mrtve ptice**, **Pustota**, **Ljubljana je ljubljena** in **Deklica in drevo**. Igralko z Muzejem slovenskih filmskih igralcev povezuje posebna vez – julija 2011 nas je namreč Ivanka Mežan s Poldetom Bibičem na otvoritvi Muzeja s svojimi spomini na filmska snemanja popeljala v svet filmskih igralcev, v svet radosti in tegob, s katerimi se igralci srečujejo v svojem poklicu. Na istem mestu se bomo letos na prireditvi Poklon, ki jo v Muzeju slovenskih filmskih igralcev prirejamo vsako leto ob obletnici rojstva Ite Rine, poklonili prav njej. V igralkini prisotnosti bomo predstavili njen filmski opus ter v letnem kinu predvajali film Živojina Pavlovića **Let mrtve ptice** (1973), v katerem je igralka ustvarila po njenem mnenju svojo najboljšo vlogo. Ob tej priložnosti bo izšla tudi monografska publikacija *Poklon Ivanki Mežan*. Projekcija filma bo hkrati uvod v letni kino, ki se bo v Muzeju slovenskih filmskih igralcev odvijal vsak petek do vključno 22. avgusta. Vabljeni torej, da se nam 4. julija v večernih urah pridružite na borjaču Muzeja slovenskih filmskih igralcev v Divači, na Poklonu Ivanki Mežan. ■

Špela Čižman

sodobni arhiv

analogno + digitalno

Filmska umetnost se od samega začetka sooča z mnogimi težavami, ki grozijo z uničenjem njenih nosilcev. Na začetku pojava filma kot medija je zaradi nerazumevanja prave vrednosti filmskega zapisa in potrebe po njegovi zaščiti prišlo do popolnega uničenja velikega dela filmskih materialov.

Z ustanavljanjem filmskih arhivov in kinotek so se razmere izboljšale in pričelo se je sistematično zbiranje, skladiščenje in prikazovanje filmske dediščine, vendar se je skozi leta izkazalo, da spada filmski trak zaradi občutljivosti in dovzetnosti za hitro propadanje v razred občutljivejšega muzejskega gradiva in je ena najbolj ogroženih kulturnih dediščin. S pojavom digitalne tehnologije so se pokazale nove možnosti za trajno ohranjanje analogne filmske zapuščine. Prve projekte digitalizacije smo v Slovenski kinoteki izpeljali že v letu 2010, trenutno pa se na arhivskem oddelku ukvarjamo z novim izzivom na področju arhivistike. Digitalna revolucija v kinematografiji je aktualna tema tako filmske industrije kot tudi kulturne politike – pri nas in po svetu. Filmska produkcija in postprodukcija je že skoraj v celoti prešla na digitalno tehnologijo. Tehnološka nadgradnja in prehod z analognega na digitalno zajema vedno več kinematografov, zato se arhivi, kljub nedorečenosti obstoječe zakonodaje in standardov, soočamo z novimi izzivi: ne samo z digitalizacijo ogroženega arhivskega gradiva, temveč tudi z zagotavljanjem trajnega hranjenja filmskih del, ki nastajajo izključno s pomočjo digitalne tehnologije.

Z naraščanjem potrebe po tovrstnih storitvah je arhivski oddelek Slovenske kinoteke pričel z novim segmentom svojega delovanja, to je s shranjevanjem digitalnega filmskega gradiva. Delovanje arhiva z digitalnim materialom je nekoliko drugačno od klasičnega arhiva. Ob arhiviranju digitalnih vsebin moramo zagotoviti, da bo le-te v prihodnje možno predvajati, zato moramo za vsako vsebino poznati format, strojno in programsko opremo za predvajanje, itd. Ti podatki morajo biti navedeni v katalogu arhivirane vsebine. Po potrebi moramo arhivirati tudi programsko opremo in ključe za dekriptiranje. Zagotoviti moramo, da bo v prihodnje kljub spremembam tehnologij arhivirano vsebino možno predvajati in prepisovati na nove nosilce. Naslednji problem je trajnost digitalnega materiala. Nosilci digitalnih vsebin imajo omejen rok trajanja, zato moramo poskrbeti, da se vsebine redno prepisujejo na novejše nosilce. Frekvenca prepisovanja je odvisna od deklarirane življenjske dobe nosilca, ta pa se razlikuje glede na vrsto nosilca in je določena s strani proizvajalca. Pri prepisovanju digitalnih vsebin ne prihaja do degradacije podatkov, vsaka kopija podatka je vedno enaka originalu. V Slovenski kinoteki smo se odločili, da v namen arhiviranja uporabljamo LTO trakove. LTO (Linear Tape-Open) je tračni podatkovni nosilec, kjer so podatki, v našem primeru filmski materiali, shranjeni na magnetnem traku, ki je navit v kaseti. Prednost LTO v primerjavi z drugimi podatkovnimi nosilci je sposobnost hranjenja velike količine podatkov in zanesljivost podatkov pri dolgoročnem hranjenju. LTO standard je nastal leta 1990, generacije se označujejo z oznako LTO-X. Aktualna generacija je LTO-6. Približno na dve leti pride nova generacija. Na trak LTO-6 lahko shranimo 2.5 TB podatkov, najvišja hitrost zapisovanja je 160 MB/s. Trenutno je standard določen za generacijo LTO-8, kjer naj bi bila kapaciteta 12.8 TB pri hitrosti zapisovanja 472 MB/s. Za LTO enote je določen standard, da morajo biti sposobne branja trakov dveh generacij nazaj. V Kinoteki imamo enoto LTO-6, ki lahko bere podatke še s kaset LTO-5 in LTO-4. Posneto gradivo na LTO kasetah se ustrezno opremi in shrani. Zaradi varnosti se shranjuje v dveh izvodih na dveh različnih lokacijah. Za čim daljšo življenjsko dobo LTO podatkovnih nosilcev je potrebno zagotoviti ustrezno stalno temperaturo in relativno vlažnost prostora.

V primernih pogojih hranjenja proizvajalec zagotavlja do 35 let življenjske dobe LTO trakov, vendar je razvoj strojne opreme tako hiter, da bo potrebno vsebine prepisovati na novejše nosilce vsakih 5 let. Ker ima vsaka novejša generacija nosilca veliko večjo kapaciteto od predhodne, bo potreba po fizičnem arhivskem prostoru naraščala počasneje kakor količina arhiviranega materiala. Ko bomo vsebine na trakovih LTO-6 prepisali na trakove LTO-8, bo šla na eno kaseto LTO-8 vsebina štirih kaset LTO-6. Soočanje z izzivi novih tehnologij ne pomeni ukinjanja ali uničenja obstoječih arhivov analognih filmskih kopij (zanje smo vedno bolj odgovorni in moramo z njimi ravnati v skladu z veljavnimi mednarodnimi standardi), temveč novo poslanstvo, da zagotovimo trajnost novodobnim oblikam filmskega zapisa. ■

Bojana Živec, **Rastislav Potočnik**

kino na slovenskem

poletna muzejska noč

Lansko jesen smo za tradicionalno prireditev Poletna muzejska noč v prostorih Kinoteke na Metelkovi pripravili priložnostno razstavno postavitev in bogat program z naslovom *Svetloba, gibanje, film in ... tiger*, namenjeno otrokom in odraslim. Prižiganje lampijonov, glasbeni program, priložnostna razstava s svetlobnimi in filmskimi projekcijami v prostorih Kinoteke ter vodeni ogledi za otroke in odrasle so pritegnili številne obiskovalce, s katerimi smo si za konec ogledali še filme Charlesa Chaplina. Vsebinsko zasnovo, izvedbo in vodenje projekta je prevzel in izvrstno opravil Martin Podrzavnik z muzejskega oddelka Slovenske kinoteke. Navdušeni odzivi obiskovalcev so nas vzpodbudili, da tudi za letošnjo Poletno muzejsko noč pripravimo nekaj posebnega. Odločili smo se, da predstavimo projekt *Kino na Slovenskem*, ki je od lani, ko smo ga začeli, prinesel že celo vrsto pomembnih odkritij in zanimivosti. S projektom nadaljujemo pred leti začeto evidentiranje in raziskovanje stanja ter zgodovine kinematografov na Slovenskem. Pri tem popisujemo filmsko tehniko, zbiramo in pridobivamo čim več za slovensko filmsko zgodovino pomembnih dokumentov, izvajamo obsežno fotografsko dokumentiranje ter zbiramo dragocene spomine in pričevanja ljudi, ki so bili povezani s filmom in kinematografijo na Slovenskem. Za Poletno muzejsko noč bomo pripravili vpogled v potek projekta, nekaterih vsebinskih presenečenj pa še ne bomo izdali. Vabimo vas, da spremljate našo spletno stran, na kateri bomo pred Poletno muzejsko nočjo, ki bo letos 21. junija, objavili program. ■

Metka Dariš

na levi:
Kino dnevnik Lucije Viher iz Ljubljane, s konca 40. oziroma začetka 50. let prejšnjega stoletja

poziv

zbiramo filmske spomine!

Filmska tehnika, amaterski filmski posnetki, tiskovine (vstopnice, letaki, plakati, filmske revije), spominki, fotografije, filmske igračke, dokumenti, pogodbe, filmski izrezki ... zbiramo vse, kar je pomembnega za zgodovino filma, tudi zgodbe in pričevanja, zato vas prosimo, da nas pokličete in predstavite svoj košček filmske zgodovine. ■

muzejski@kinoteka.si

kino otok

desetič!

Veter v platna! Kino Otok! Med 4. in 6. junijem v Izoli! Filmski festival! ■

polemika

Ministrstvo za kulturo se je odzvalo na pasico "Saj ni res, pa je" iz prejšnje številke *Kinotečnika*. Njihov odgovor najdete na www.kinoteka.si (aktualno). ■

film museum | LA CINÉMATHÈQUE FRANÇAISE | INSTITUT FRANÇAIS | CENTRO SPERIMENTALE DI CINEMATOGRAFIA CINETECA NAZIONALE | MEDIASET | Minerva Pictures

kolofon

kino teka

izdajatelj: Slovenska kinoteka,
Miklošičeva 28, 1000 Ljubljana
tel. 01.43.42.510, faks 01.43.42.516
tajnistvo@kinoteka.si
sofinancira: Ministrstvo za kulturo

dvorana silvana furlana
pisarna programskega oddelka
uradne ure: 9.00–15.00
tel. 01.43.42.520, faks 01.43.42.521
Jurij Meden
jurij.meden@kinoteka.si | 01.43.42.522
Kaja Bohorč, vodja pisarne
kaja.bohorc@kinoteka.si | 01.43.42.520
Marta Matičič, blagajničarka
(eno uro pred prvo predstavo)
blagajna@kinoteka.si | 01.43.42.524
cena vstopnice: 4 eur (8 eur za Kino-uho)

kinotečna kavarna
Kinotečna kavarna se odpre eno uro pred prvo projekcijo.

slovenska kinoteka
direktor: Ivan Nedoh
ivan.nedoh@kinoteka.si | 01.43.42.500
muzejski oddelek
Metka Dariš
metka.daris@kinoteka.si | 01.43.42.505
arhivski oddelek
Darko Štrukelj
darko.strukelj@kinoteka.si | 01.43.42.510
raziskovalno-založniški oddelek
Andrej Šprah
andrej.sprah@kinoteka.si | 01.43.42.529
knjižnica in mediateka
Viktor Bertoncelj
viktor.bertoncelj@kinoteka.si | 01.43.42.530
ponedeljek, torek, četrtek 9–15h
sreda 10–18h
petek 9–14h

kinotečnik
ISSN: C503-7182
urednik: Jurij Meden
oblikovna zasnova: Metka Dariš, Tomaž Perme
oblikovanje: Tomaž Perme
tisk: Delo
naklada: 7.000
distribucija: DPG

zahvale
Pri organizaciji programa so nam pomagali naslednji posamezniki in organizacije, za kar se jim najlepše zahvaljujemo: Laura Argento, Fulvio Baglivi, Maria Coletti (Cineteca Nazionale), Emilie Cauquy, Yohann Dedy (Cinémathèque Française), Angelo Draicchio, Antony Ettore, Elisabetta Camillo (Ripley's Film), Eliano D'Onofrio (Vineria Del Ponte), Anne Durufle, Patricia Košir (Francoski inštitut Charles Nodier), Donatello Fumarola, Enrico Ghezzi (Fuori Orario), Alexander Horwath, Regina Schlagnitweit, Florian Wrobel, Roland Fischer-Briand (Österreichisches Filmmuseum), Angelo Izzo (Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji), Francesca Manno, Giulia Casavecchia, Gianluca Curti (Minerva Pictures), Varja Močnik (Kino Otok),Thomas Oehler (Kinemathek Le Bon Film), Rosella Panighi, Gabriele Bonvini (Mediaset), Boris Petkovič, (Društvo slovenskih režiserjev), Olimpia Pont Cháfer (Cinecittà Luce), Jed Rapfogel (Anthology Film Archives), Lojz Teršan, Tatjana Rezec Stibilj (Slovenski filmski arhiv), Francesca Tripodi, Manuela Rossi (Cristaldifilm), Marina Uzelac (Slovenska filantropija), Carsten Spicher (Internationale Kurzfilmtage Oberhausen), Barbara Varani (Compass Film), Jeanne Velard (Light Cone), Gerald Weber (sixpackfilm), Uroš Zorman (Založba Sophia), Andrej Goričar, Maud Nelissen, Eduardo Raon, Matjaž Ivanišin, Adriano Aprà, Renzo Rossellini, Isabella Rossellini.

kliping www.kinoteka.si

kinotečni red
Vstopnice so naprodaj pri blagajni Kinoteke uro pred začetkom prve predstave.
Obiskovalce prosimo, naj prihajajo na predstave pravočasno.
V dvorano Slovenske kinoteke ni dovoljeno vnašati hrane ali pijače.
Prenosni telefoni morajo biti izključeni.